

De inkt nog nat, uitvoering gestart

Jaarverslag 2024

Inhoud

Voorwoord	3
Van de voorzitter	4
1 Missie, visie en strategie	5
– Missie	5
– Visie en strategie	5
2 Organisatie	6
– Algemene Ledenvergadering	6
– Auditcommissie	6
– Directeur-Bestuurder	6
– Stuurgroep	7
– Overleg portefeuillehouders bedrijfsvoering en facilitaire zaken	7
– Ontwikkeling leerlingaantallen	7
– Algemeen voortgezet onderwijs en het beroepsonderwijs	8
– Avo-kolom	8
– B-kolom	9
– Monitoring artikel 8 lid 3 doordecentralisatieovereenkomst	9
– Risico's	10
– Gebruikers	11
– Algemene ontwikkelingen doordecentralisatie voortgezet onderwijs	11
– Algemeen Voortgezet Onderwijs/Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs	11
– Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs	24
3 Communicatie	31
– Algemene Ledenvergadering	31
– Directeur-Bestuurder	31
– Overleg portefeuillehouders onderwijshuisvesting	31
– Stuurgroep	31
– Portal	31
4 Projecten en activiteiten	32
– Projectgroepen	32
– Wat hebben we bereikt in 2024 en wat zijn onze plannen voor 2025 (onderhoud)?	32
– Terug- en vooruitblik onderhoudsactiviteiten 2024/2025	32
– Wat hebben we bereikt in 2024 en wat zijn onze plannen voor 2025 (Paris Proof)?	34
– Terug- en vooruitblik Paris Proof activiteiten 2024/2025	35
– Maatschappelijke partners	36
– Service Level Agreements	36
– Zonnecentrales	36
5 Financiën	37
– Ontwikkelingen	37
– Toelichting afwijkingen begroting versus realisatie	38
Bijlage 1: Algemeen (functioneel) organogram	43
Bijlage 2: Organogram projectorganisatie	45
Bijlage 3: Investeringsbegroting 2024	47
Bijlage 4: Financieel verslag 2024	49
Bijlage 5: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	71
Bijlage 6: Verantwoording Curio 2024	75

Voorwoord

Het jaarverslag van 2024 draagt de titel 'De inkt nog nat, uitvoering gestart'. Deze titel is gekozen om enerzijds aan te geven dat tussen de Bredaase vo-schoolbesturen, de gemeente Breda en Building Breda Addendum2 is overeengekomen en ondertekend en anderzijds de uitvoering van het programma voor de komende 10 jaar ('Groene Boekje') ter hand is genomen.

In 2008 is Building Breda van start gegaan om in 10 jaar alle scholen voor het voortgezet onderwijs in Breda van vernieuwde huisvesting te voorzien. Dit is gelukt! De realisatie van de gerenoveerde (nieuwe) huisvesting van Christoffel is het laatste project in een lange reeks van projecten. Daarmee zijn alle voorgenomen, maar ook extra (onvoorziene) projecten afgerond en zijn – om in bouwtermen te spreken – de projecten opgeleverd.

Ook in 2024 is er gewerkt aan de plannen voor de komende 10 jaar. De visie op het voortgezet onderwijs en op het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs is uitgewerkt, de daaruit voortvloeiende bouwprojecten zijn bepaald en zijn via de businesscase vertaald in de benodigde financiën. In 2024 heeft intensief contact plaatsgevonden met de Gemeente Breda en de Bredaase vo-schoolbesturen om de voorwaarden en financiële dekking te formaliseren.

Naast planvorming en het uitvoeren van de reguliere taken heeft Building Breda, samen met haar leden en de gemeente Breda in 2024 fors ingezet op het verder verduurzamen van haar portefeuille met schoolgebouwen. De focus lag hierbij op het verbeteren van de ventilatie en het terugdringen van gas-/elektriciteitsgebruik. Naast bijdragen vanuit onderhoud van de scholen, Rvo (SUVIS en Vangnet) en de gemeente Breda is Building Breda er in geslaagd om de financiële middelen bijeen te brengen om de schoolgebouwen verder te optimaliseren voor een duurzaam gebruik.

Ik hoop van harte dat 2025 het eerste volle jaar met nieuwe afspraken en robuuste bezetting is voor het uitvoeren van de ambities van het Groene Boekje. Building Breda geeft de onderwijshuisvesting in Breda graag weer een nieuwe boost en om daarmee een belangrijke bijdrage te leveren aan Breda Onderwijsstad.

Breda, juni 2025

Paul de Beer

Directeur-Bestuurder

Van de voorzitter

Met dit jaarverslag legt de Algemene Ledenvergadering van Building Breda verantwoording af voor de activiteiten die in 2024 zijn uitgevoerd.

De Algemene Ledenvergadering heeft in 2024 zorggedragen voor de instandhouding van de bestaande schoolgebouwen. Deze schoolgebouwen leveren een belangrijke bijdrage aan de profilering van de stad. Deze profilering past, geheel volgens plan, in het realiseren van een rijk palet aan keuzemogelijkheden voor de Bredase leerlingen.

Met de steun van de leden van Building Breda, te weten Curio, Libréon en De Nassau, heeft de directeur-bestuurder ervoor kunnen zorgen dat er ook in 2024 er voor iedere leerling in het voorgezet onderwijs kwalitatief goede onderwijshuisvesting beschikbaar is en er mede hierdoor iets te kiezen valt!

Samen met de directeur-bestuurder heeft de Algemene Ledenvergadering van Building Breda tevens haar inspanningen geleverd op de besluitvorming en financiële dekking van het Groene Boekje, nadat eerder de ervaringen van de afgelopen 10 jaar al waren geëvalueerd. Met het ondertekenen van Addendum2 is hiermee wederom een mijlpaal gerealiseerd. Proficiat!

De onderwijsopgave is nooit af. In het onderwijs van vandaag werken we aan de dag van morgen. Onze opgave is daarom nooit af. Vanwege een groeiend gebrek aan vakmensen ligt er een grote uitdaging voor het onderwijs. Praktijkgericht en innovatief leren stelt nieuwe eisen aan onze gebouwen en samenwerking. De directeur-bestuurder heeft daarom, samen met de Algemene Ledenvergadering, gewerkt aan de huisvestingsplannen en aan de hiermee samenhangende besluiten voor de komende 10 jaar. De lokale politiek en het gemeentebestuur heeft in 2024 aangegeven bereid te zijn om de financiële middelen beschikbaar te stellen om deze plannen ook daadwerkelijk uit te mogen voeren.

In het voorgaande voorwoord heeft u kunnen lezen dat Building Breda in de startblokken staat om prachtige schoolgebouwen met goede leeromgevingen voor de leerlingen van onze gemeente, te gaan realiseren. Ik kijk uit naar een plezierige samenwerking komend jaar.

De Algemene Ledenvergadering kijkt met voldoening terug op de resultaten van 2024.

Breda, juni 2025

Hans Teunissen

Voorzitter algemene ledenvergadering

1 Missie, visie en strategie

Building Breda heeft ook in 2024 weer gewerkt volgens haar vastgestelde missie, visie en strategie.

Missie

In de nota 'Ruimte voor Samen Scholen' is als missie van Building Breda opgenomen: 'Het leveren van kwalitatief goede huisvesting aan de scholen in het voortgezet onderwijs om daarmee de onderwijsdoelen van de scholen te helpen realiseren en daarmee tevens de kwaliteit van het onderwijs zoveel mogelijk te dienen.'

Vragen zoals: "Hoe ziet het onderwijs in de toekomst eruit?" en 'Welke veranderingen zijn er in de vraag naar onderwijs?' dienen de leden van Building Breda zich voortdurend te stellen om daarmee de juiste keuzes voor de besteding van middelen te kunnen maken.

In het 'Strategisch Huisvestingsplan' zijn deze vragen nader uitgewerkt en worden door het bestuur van Building Breda als beoordelingskader gehanteerd tijdens de beoordeling van plannen van de scholen.

Visie en strategie

De vertaling van de missie naar visie en strategie is als volgt vastgelegd in het 'Strategisch Huisvestingsplan' als 'Op basis van samenwerking op het terrein van huisvesting, de ontwikkeling van een sterk en geprofileerd kwalitatief goed onderwijs in Breda ondersteunen, met respect voor de eigenheid en de autonomie van de afzonderlijke instellingen.'

Voor het realiseren van deze visie zijn twee basisdoelen opgesteld:

1. de basis op orde;
2. en toewerken naar een kleurrijk palet aan onderwijs in Breda.

Dit jaarverslag wil antwoord geven op de vraag: "In hoeverre Building Breda er in 2024 in is geslaagd met haar strategie verdere stappen te zetten om voornoemde basisdoelen te bereiken?"

2 Organisatie

De werkorganisatie van Building Breda is weergegeven in een algemeen functioneel organogram (zie bijlage 1). Dit hoofdstuk bevat de toelichting op de doorontwikkeling van de werkorganisatie.

Algemene Ledenvergadering

Het hoogste orgaan binnen Building Breda is de Algemene Ledenvergadering. De Algemene Ledenvergadering bestaat uit drie leden, te weten:

1. Libréon, Stichting voor Katholiek en Openbaar Voortgezet Onderwijs

Vijf algemeen voortgezet onderwijs vestigingen in Breda, te weten het Markenhage College, Mencia de Mendoza lyceum inclusief de International School Breda (deel vo), Newmancollege, Onze Lieve Vrouwe lyceum, Michaël College en het Orion Lyceum. Libréon is tevens het bevoegd gezag van Tessenderlandt en het Christoffel. Voor deze laatste twee scholen lag de zorgplicht voor de huisvesting bij Curio. De uitvoering van de zorgplicht voor Christoffel is per eind 2021 neergelegd bij Building Breda. Voor Tessenderlandt is de uitvoering per eind 2024 verschoven naar Building Breda. De formele overdracht van de zorgplicht is door gemeenteraad van Breda medio 2024 overgedragen van Curio naar Building Breda. De vertegenwoordigers, namens Libréon in 2024, waren (deels) de heer B. Buddingh' (voorzitter), mevrouw I. Sluiter en de heer J. Koppens.

2. Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant

Curio is onder andere het bevoegd gezag van Curio de rotonde, Curio praktijkschool Breda en Curio prinsentuin van cooth en waarvoor zij de zorgplicht voor de huisvesting op zich heeft genomen. De vertegenwoordiger, namens Curio in 2024, waren (deels) de heren T. Machielse, R. Neutelings en mevrouw J. van de Linden-van Campenhout.

3. Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs West-Brabant

Twee algemeen voortgezet onderwijs vestigingen in Breda, te weten De Nassau De la Reijweg en De Nassau Paul Krugerlaan. De vertegenwoordigers, namens De Nassau in 2024, waren (deels) de heren R. Kunst, R. Speetjens en H. Teunissen (voorzitter).

Hiernaast dient opgemerkt te worden dat de mogelijkheid bestaat dat een lid (of de leden) een of meerdere vestiging(en) heeft (of hebben) buiten Breda, maar deze vallen buiten de primaire huisvestingsverantwoordelijkheid van Building Breda.

Auditcommissie

De Algemene Ledenvergadering en de directeur-bestuurder worden bijgestaan door de Audit Commissie. Gedurende 2024 bestaat deze commissie uit drie leden, te weten de heren C. Maas, C. Meeuwis (voorzitter) en N. van Os.

Directeur-Bestuurder

Door de Algemene Ledenvergadering van Building Breda is een directeur-bestuurder benoemd, welk zorg dient te dragen voor de gemandateerde besluitvorming. Gedurende het jaar 2024 werd deze functie (deels en tijdelijk) vervuld door de heren Buddingh', Machielse en Speetjens. De heer P. de Beer heeft per 1 februari 2024 de functie van de waarnemers overgenomen.

Stuurgroep

De directeur-bestuurder van Building Breda werd bij de uitvoeringen van haar taken ondersteund door een stuurgroep.

Eind 2024 werd de stuurgroep bemenst door de volgende personen:

- De heer N. van Kerkvoorde (Onderhoud Coördinator)
- De heer J. Rijzewijk (Onderhoud Coördinator)
- De heer M. Canjels (Directie Secretaris)

Het directiesecretariaat van Building Breda was in 2024 gevestigd aan de Heerbaan 250 (4817 NL) te Breda.

Overleg portefeuillehouders bedrijfsvoering en facilitaire zaken

Gedurende 2024 verkreeg de directeur-bestuur van Building Breda de input vanuit het overleg portefeuillehouders bedrijfsvoering en facilitaire zaken. Eind 2024 maakte de volgende leden deel uit van dit overleg:

Deelnemende leden overleg portefeuillehouders onderwijshuisvesting	
Christoffel	Mevrouw B. van der Rijt
De Nassau	De heer D. Koning
	De heer R. Kunst
Graaf Engelbrecht	De heer P. van Meer
Campus Markenhage College Michaël College en Orion Lyceum	De heer R. Joosen
Mencia de Mendoza en International School Breda	Mevrouw F. Tak De heer R. Sommen Mevrouw V. Asbjørnsen Mevrouw J. Benthem
Newmancollege	De heer M. van Dalen
Onze Lieve Vrouwlyceum	De heer R. Jansen
Stedelijk Gymnasium	De heer J. Horsthuis De heer J. Schep
Tessenderlandt	Mevrouw A. Hesselink De heer A. Kloonen

Via Building Breda wordt door Curio ook zorgplicht voor de huisvesting van de vmbo-schoolgebouwen verzorgd.

De totale werkorganisatie heeft haar werkzaamheden uitgevoerd in de vorm van een projectorganisatie, welke in bijlage 2 van dit jaarverslag opgenomen is.

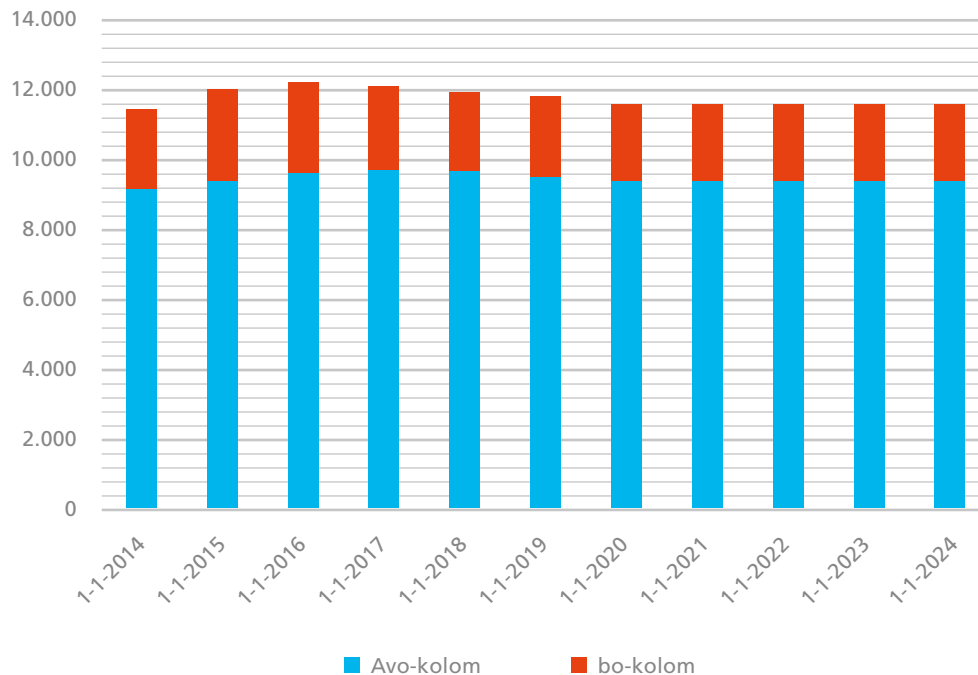
Ontwikkeling leerlingaantallen

De ontwikkeling van de leerlingaantallen hebben zowel op Building Breda als de schoolbesturen invloed op het meerjarenperspectief. Building Breda registreert sinds haar oprichting de leerlingaantallen aan de hand van de zogenaamde '01 oktober telling' per kalenderjaar.

Algemeen voortgezet onderwijs en het beroepsonderwijs

Onder de 'avo-kolom', wordt algemeen voortgezet onderwijs en onder de 'bo-kolom' (beroepsonderwijs), worden uitsluitend de voorbereidend middelbaar beroepsonderwijsleerlingen die onderdeel zijn van de Doordecentralisatie Overeenkomst verstaan. Het totaal aantal leerlingen (avo plus bo) per peildatum 01 oktober 2024 wordt in grafiek 2.1 weergegeven.

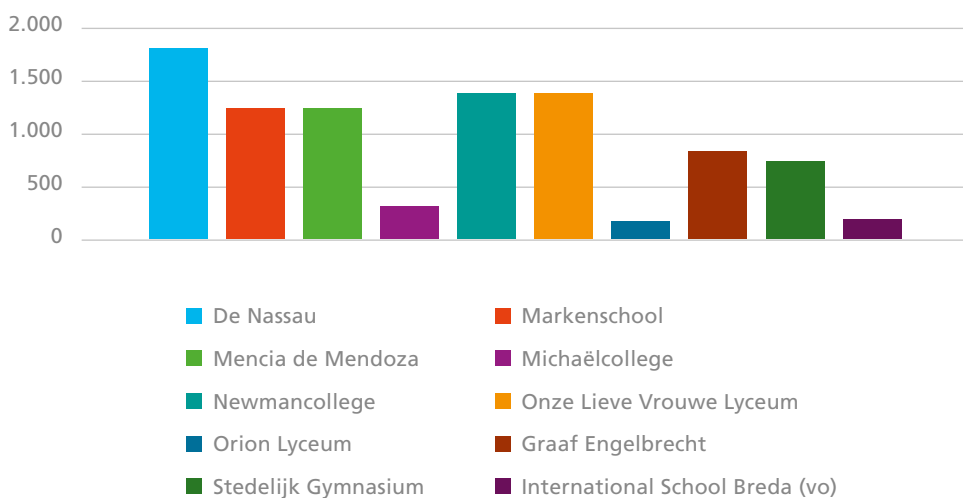
Grafiek 2.1 Totaaloverzichten avo en bo-kolom 2014-2024, Building Breda (2025)

Avo-kolom

In grafiek 2.2 is de avo-kolom per peildatum 01 oktober 2024 per school verbijzonderd.

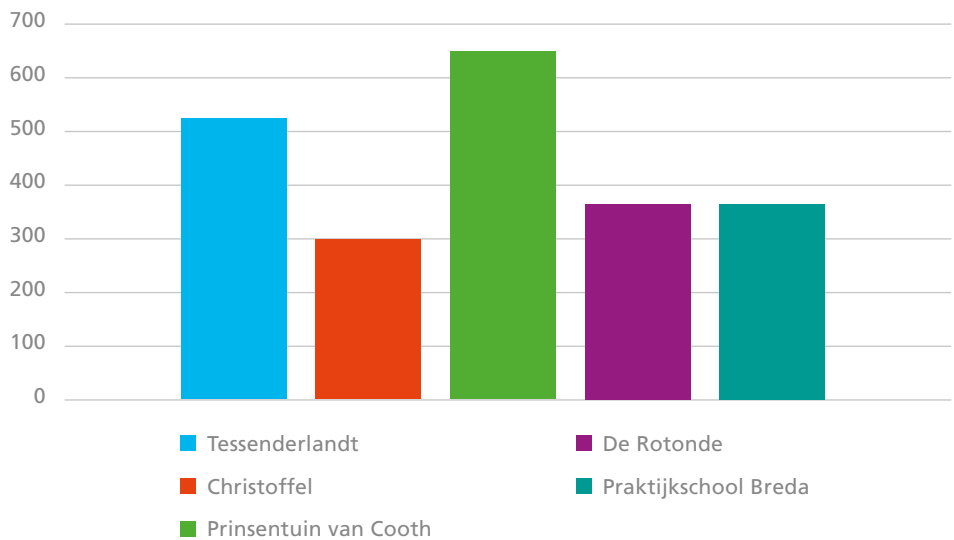
Grafiek 2.2 Overzicht avo-kolom op schoolniveau per 01 oktober 2024, Building Breda (2025)

B-kolom

In grafiek 2.3 is de bo-kolom per peildatum 01 oktober 2024 per school verbijzonderd.

Grafiek 2.3 Overzicht bo-kolom op schoolniveau per 01 oktober 2024, Building Breda (2025)

Monitoring artikel 8 lid 3 doordecentralisatieovereenkomst

Tussen de gemeente Breda, de schoolbesturen en Building Breda is een zogenaamde 'doordecentralisatie-overeenkomst' overeengekomen. In deze overeenkomst zijn de 'spelregels' afgesproken hoe om te gaan met de vanuit de gemeente Breda jaarlijkse te ontvangen doordecentralisatievergoeding. Er is zowel een boven- als ondergrens voor wat betreft de ontwikkeling van het aantal leerlingen bepaald. Wordt een van deze grenzen overschreden, dan treden partijen in gesprek om de vergoeding naar boven (of beneden) bij te stellen.

Tabel 2.4 Overzicht ontwikkelingen van de leerlingaantallen 2020-2024, Building Breda (2025)

Monitoring artikel 8 Lid 3 DD OVK	1 okt. 2020	1 okt. 2021	1 okt. 2022	1 okt. 2023	1 okt. 2024
Bovengrens aanpassing budget gemeente	12.488	12.488	12.488	12.488	12.488
Realisatie	11.662	11.584	11.589	11.594	11.559
Leerlingenaantal (norm) gemeente	11.397	11.397	11.397	11.397	11.397
Ondergrens aanpassing budget gemeente	10.306	10.306	10.306	10.306	10.306
Afwijking grenzen	0	0	0	0	0

In 2024 bevond het totaal aantal leerlingen zich ruim binnen de grenzen.

Risico's

De directeur-bestuurder wijst de Algemene Ledenvergadering van Building Breda op de navolgende (meest belangrijkste) risico's en de door haar genomen beheersmaatregelen:

De jaarlijkse gemeentelijke vergoeding valt weg.

Beheersmaatregel: de zorgplicht onderwijshuisvesting ligt contractueel bij de gemeente Breda.

Indien de gemeentelijke vergoeding wegvalt, is Building Breda niet meer in staat de aan haar door gedecentraliseerde zorgplicht uit te voeren. Het bestuur zal dan de Algemene Ledenvergadering verzoeken de gemeente te melden de zorgplicht van Building Breda over te nemen.

De jaarlijkse vergoeding vanuit de schoolbesturen valt weg.

Beheersmaatregel: indien Building Breda niet meer de vergoeding ontvangt voor het uitvoeren van de bijbehorende taak, zal het bestuur besluiten tot het stopzetten en aan de besturen verzoeken de uitvoering van de betreffende wettelijke taakuitvoering zelf ter hand te nemen.

Toetreding nieuwe scholen zonder uitbreiding budget.

Beheersmaatregel: Building Breda dient in haar portefeuille ruimte beschikbaar te houden voor de huisvesting van nieuwe scholen. Daarnaast dient ook financiële ruimte hiertoe beschikbaar te zijn, mits het totaal aantal leerlingen in Breda boven de bovengrens uitkomt, dan dient de gemeente de jaarlijkse bijdrage aan te passen.

Het onderhavige vastgoed wat Building Breda bezit, raakt (deels) verloren.

Beheersmaatregel: het bestuur heeft hiertoe een verzekeringspolis afgesloten om aan haar betalingsverplichting te voldoen.

Leegstand binnen het onderhavige vastgoed.

Beheersmaatregel: leegkomende panden zullen terstond aan de gemeente gemeld worden. Met de gemeente is een aanbiedingsplicht overeengekomen.

Daling aantal leerlingen.

Beheersmaatregel: zolang de daling binnen de gestelde grens van de doordecentralisatieovereenkomst valt, dient de jaarbegroting de effecten van de daling op te vangen. Is de daling groter dan de gestelde ondergrens, dan dient het bestuur van Building Breda in overleg te treden met het bestuur van de gemeente Breda om de negatieve effecten van de daling op te vangen.

Verandering huisvestingsbehoeften.

Beheersmaatregel: de verandering van de huisvestingsbehoeften dienen in het integraal huisvestingsplan te worden verwerkt. Dit geschiedt jaarlijks.

Juridische risico's.

Beheersmaatregel: goed compliance beleid, voldoen aan relevante wet- en regelgeving, gebruik maken van juridische adviesdiensten, opstellen en naleven van overeenkomsten, afspraken en verplichtingen vastleggen, zorgen dat partijen zich aan gemaakte afspraken houden, regelmatig evalueren van juridische risico's, volgen van trainingen over relevante wet- en regelgeving en het monitoren van veranderingen in de juridische omgeving.

Gebruikers

Hierna is een uiteenzetting opgenomen van de stand van zaken met betrekking tot het voortgezet onderwijs en ontwikkelingen die sinds de doordecentralisatie hebben plaatsgevonden. Voor de volledigheid dient te worden opgemerkt dat het vastgoed zowel juridisch als economisch eigendom is van Building Breda en 'om niet' gebruikt wordt door de hierna beschreven gebruikers (onderwijsinstellingen). Ten slotte werken de gebruikers individueel aan het profiel van hun school.

Algemene ontwikkelingen doordecentralisatie voortgezet onderwijs

Building Breda stelt de gebouwen beschikbaar aan de scholen en past die bouwkundig aan conform de wensen van de gebruikers. De gebruikers hebben voor een profiel gekozen om daarmee de ouders en de kinderen een extra keuzemogelijkheid te bieden. Enerzijds is het profiel richtinggevend voor de huisvesting en anderzijds kan de school pas aanspraak maken op de financiën voor de huisvesting als door de school voor een helder en duurzaam profiel is gekozen. Het is deze wisselwerking tussen Building Breda en de scholen die in de loop van het jaar de aandacht krijgt.

In 2024 is ook weer planmatig (groot)onderhoud uitgevoerd. Daarvoor werd onder andere dankbaar gebruik gemaakt van servicelevel agreements (SLA's). Verder zijn in 2024 weer enkele ventilatie- en verduurzamingsprojecten geïnitieerd.

Algemeen Voortgezet Onderwijs/Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs

Voor de scholen voor voortgezet onderwijs is in 2021 het laatste grote project aan de orde geweest: de realisatie de levensduurverlengende renovatie van het nieuwe schoolgebouw voor Christoffel inclusief de nieuwbouw van een gymzaal.

Op de navolgende pagina's volgt het overzicht van de verschillende Avo/vwo-onderwijsinstellingen en hun focus.

De Nassau

De la Reijweg | Paul Krugerlaan | 1.805 scholieren

www.denassau.nl

De Nassau is een moderne vooruitstrevende school en biedt breed en volledig onderwijs aan: mavo, havo en vwo (atheneum, gymnasium en tweetalig onderwijs [tto]). Op de Paul Krugerlaan (PK) is de mavo gehuisvest en in het gebouw aan de la Reijweg (RW) volgen de vwo- en havoleerlingen hun opleiding. De Nassau biedt de leerlingen een goed doorlopende leerlijn en een optimaal onderwijskundig klimaat.

We dagen alle leerlingen uit op het hoogste niveau het beste uit zichzelf te halen. Dit krijgt dagelijks vorm in ons unieke mentor-major-minor principe. De mentor bespreekt de persoonlijke leerdoelen van elke leerling. Alle leerlingen volgen samen in de klas het majordeel, waarin per vak de kern centraal staat die voor iedereen belangrijk is. In samenspraak met de mentor kiest elke leerling een persoonlijke invulling van het minordeel. Hierin kunnen leerlingen hun talenten ontdekken, zich verdiepen in bepaalde onderwerpen en waar nodig hulp krijgen van vakdocenten. Om tegemoet te komen aan gedifferentieerd en gepersonaliseerd onderwijs maken we intensiever en pluriformer gebruik van de mogelijkheden die onze gebouwen bieden. De brede gangen in ons gebouw aan De la Reijweg zijn op deze wijze heel efficiënt gebruikt voor het vormgeven van glazen studienissen. Op deze wijze kan De Nassau de leerlingen op maat bedienen in de begeleiding, waardoor het zittenblijven tot een minimum is beperkt.

De buitenruimtes van onze beide gebouwen zijn aangepakt. Op onze locatie aan de De la Reijweg zijn er nieuwe tafels, banken en diverse betonnen zitelementen geplaatst. Daarnaast zijn de diverse plantvakken opnieuw beplant. Er zijn dakplatanen geplant om extra schaduw te creëren. De fietsenstalling voor het personeel is volledig vernieuwd. De overkapping op het uitgebreide deel wordt op 8 juli 2025 geplaatst.

Op onze locatie aan de Paul Krügerlaan is er een nieuwe poort voor de hoofdingang geplaatst.

De fietsenstalling voor de leerlingen is volledig vernieuwd en heeft een plek achter de gymzalen gekregen. Er zijn 38 nieuwe parkeerplaatsen voor het personeel gecreëerd op het terrein van De Nassau. De parkeerplaats beschikt over afwatering via de twee speciaal daarvoor aangelegde wadi's. Ook op de Paul Krügerlaan is er een nieuwe fietsenstalling voor het personeel gemaakt.

Daarnaast is al het bestaande straatwerk rondom onze gebouwen gereinigd op lage druk. Er is een nieuw sluitplan voor al onze deuren en al het deurbeslag is vervangen. Dit vergemakkelijkt het beheer van de sleutels en het toekennen van de juiste sluitrechten aan personen. Tevens kunnen middels dezelfde sleutel de slagbomen en diverse deuren aangestuurd worden en is deze sleutel gekoppeld aan Kyocera voor het beveiligd printen.

Met deze stappen vooruit laten we zien dat we de komende jaren zeker niet stilstaan, maar dat we de vernieuwingen, de ontwikkelingen en de veranderingen omarmen en daarop onze gebouwen aanpassen.

De Campus

Emerweg 27, 29 en 31 | 1.740 leerlingen

Sinds 2017 vormen Markenhage, het Michaël College en het Orion Lyceum samen de Campus aan de Emerweg in Breda. Drie scholen met unieke, onderwijskundige, identiteiten. De opdracht van deze scholengroep is om enerzijds te werken aan behoud en versterking van de onderwijskundige identiteiten door samen te werken en anderzijds meerwaarde te creëren voor alle betrokkenen. Een en ander is vertaald naar de volgende missie: De Campus is dé leerplaats voor het leven voor leerlingen uit Breda en omgeving. Leerlingen van de Campus krijgen kwalitatief hoogstaand en uitdagend onderwijs, waarbij alle ruimte is voor brede talentontwikkeling en persoonlijk vorming. Dit bereiken we samen met leerlingen, medewerkers, ouders én de wereld om ons heen.

Leerlingen op de Campus kunnen kiezen uit, en gebruik maken van, drie onderscheidende ontwikkelingsgerichte onderwijsconcepten. Alle met een grote aandacht voor cultuur en wetenschap én gericht op een duurzame en menswaardige samenleving.

Naast onderwijskundige samenwerking in de bovenbouw havo en vwo wordt op de Campus slim gebruik gemaakt van de faciliteiten die het gebouw te bieden heeft. Zo is er een gemeenschappelijk theater en worden met name vakspecifieke ruimtes (LO, NASK, muzieklokalen) door de drie scholen gedeeld. Voor leerlingen betekent de Campus dat de eigen school een herkenbare en vertrouwde plek is én dat zij optimaal gebruik kunnen maken van de gemeenschappelijke voorzieningen.

 MARKENHAGE

Markenhage | 1.195 leerlingen | www.markenhage.nl

Als Daltonschool voor vwo, havo en mavo maakt Markenhage zich sterk voor de ontwikkeling van alle talenten van kinderen, met een nadruk op de culturele aspecten. 'Zelfstandig worden', 'vrijheid in gebondenheid', 'samenwerking', 'effectiviteit' en 'reflectie' vormen hierbij de leidraad.

Als cultuurprofielschool krijgen alle leerlingen in de eerste twee jaar vier uur per week les in Culturele Vorming. Dat biedt hun de kans om te ontdekken of zij aanleg en interesse hebben voor deze disciplines en het draagt bij aan de expressieve en creatieve ontplooiing.

Naast het reguliere onderwijs zijn er speciale cultuurklassen: de podium- en atelierklas. In de bovenbouw zijn er culturele reizen voor alle leerlingen. Buitenschool is er een 'Rock- en cultblock'-programma waarbij leerlingen extra lessen kunnen krijgen op het gebied van zang, instrument bespelen, fotografie, DJ-cursus, beeld en geluidstechniek, dans, Spaans, en dergelijke.

Het Michaël college verzorgt voortgezet vrijeschoolonderwijs voor vwo, havo en mavo. De school staat open voor leerlingen van alle gezindten en achtergronden.

Het Michaël college is de enige aanbieder van voortgezet vrijeschoolonderwijs in de regio West-Brabant. Het is een kleinschalige onderwijsvoorziening.

De onderwijsvorm van het Michaël college is gebaseerd op de antroposofische leer van Rudolf Steiner. De menskunde staat centraal en het doel is de vorming van de totale mens. Deze verloopt in ontwikkelingsfasen van steeds zeven jaar. Elke zeven jaar hoort daar een ander ontwikkelthema bij. De pedagogische doelen van het vrijeschool onderwijs zijn hierop gebaseerd. In de 7^e klas staat bijvoorbeeld het thema 'ontdekken' centraal. Leerlingen leren in deze fase vooral vanuit waarnemingen en het inzichtelijk maken van structuren is in deze klas ook een belangrijke pijler.

Orion Lyceum 'Met elkaar jezelf en de wereld ontdekken'

Orion is een Pleion-school. Op Pleion-scholen wordt onderzoekend, gepersonaliseerd en reflectief geleerd binnen een sterk gedigitaliseerde leeromgeving. Op Orion krijgen leerlingen de ruimte om buiten de getreden paden een eigen leerroute te volgen en thematisch leren binnen een rijke context. Het leren omgaan met de permanente verandering die onze wereld kenmerkt en het erkennen van en recht doen aan de uniciteit van iedere leerling is de collectieve ambitie.

Het primaire doel van het onderwijs op Orion is om de leerlingen zodanig onderwijs te bieden dat zij zich ontwikkelen tot individuen die weten waar hun kwaliteiten liggen en vanuit dit besef uitgroeien tot kritische en participatieve wereldburgers.

Mencia de Mendoza is een instelling voor voortgezet onderwijs met twee vestigingen in Breda en in Zundert. In Breda bieden we onderwijs aan op havo-, atheneum- en gymnasiumniveau, zowel in de Nederlandse als tweetalige variant (TTO). Op Mencia Sandrode in Zundert worden mavo, havo en de eerste 3 jaren van het vwo aangeboden. We streven ernaar om onze leerlingen uit te dagen en te ondersteunen, zodat zij het beste uit zichzelf halen en zich ontwikkelen tot wereldburgers die klaar zijn voor de volgende stap in de veranderende samenleving.

Couleur Locale

We zijn trots op het feit dat elke locatie zijn eigen unieke karakter heeft. Deze diversiteit zorgt ervoor dat beide vestigingen een herkenbare identiteit uitstralen, die aansluit bij de specifieke behoeften van hun leerlingen en de lokale gemeenschap. Door de combinatie van deze eenheden ontstaat een rijke leeromgeving waarin de leerlingen zich kunnen ontwikkelen in een sfeer die hen aanspreekt en motiveert.

Mencia de Mendoza Lyceum

Het Mencia de Mendoza Lyceum is gelegen aan de zuidwestelijke rand van Breda en biedt onderwijs op havo-, atheneum- en gymnasiumniveau. Deze vestiging biedt momenteel onderwijs aan 1.218 leerlingen. Daarnaast hebben leerlingen de mogelijkheid om te kiezen voor de tweetalige variant (TTO), waarbij Engels als tweede taal wordt aangeboden. Deze keuze stelt leerlingen in staat om hun taalvaardigheden te ontwikkelen in een internationale context. Momenteel volgen 600 leerlingen de TTO-variant op onze school. In september 2025 is de accreditatie voor TTO en GCN weer voor 5 jaar verlengd. Internationalisering is geïntegreerd in onze dagelijkse lespraktijk.

Sinds 1995 functioneert Mencia de Mendoza als een zelfstandige eenheid binnen de Scholengemeenschap Breda (SGB), samen met Tessenderlandt en De Campus (Markenhage, Orion Lyceum en Michaël College). De SGB valt onder het bevoegd gezag van Libréon. Met de oprichting van de Internationale Campus, waarin het Mencia de Mendoza Lyceum en de Internationale School Breda samenwerken, wordt de focus gelegd op internationaal onderwijs en culturele diversiteit.

Mencia Sandrode

Mencia Sandrode (valt niet onder de zorgplicht van Building Breda) biedt een volledige mavo- en havo-opleiding en de eerste drie leerjaren van atheneum. Sandrode is een kleinschalige school met 350 leerlingen en biedt door dit karakter een vertrouwde leeromgeving voor onze leerlingen uit Zundert en aangrenzende gemeenten. Mencia Sandrode biedt o.a. projectonderwijs aan, waarbij de onderwijsactiviteiten geclusterd zijn rond een thema.

International School Breda (ISB)

Mozartlaan 35 | 205 leerlingen (vo) | 110 leerlingen (PO)

www.internationalschoolbreda.nl

International School Breda (ISB) werd in 2011 opgericht. Het is de enige internationale school in West-Brabant voor internationaal mobiele gezinnen. Het initiatief voor een tweede internationale school in de provincie Noord-Brabant kwam van enkele internationale bedrijven in de regio. Samen met de provincie werd rekening gehouden met de toekomstige economische ontwikkeling van de regio en om meer internationale gezinnen naar het gebied te trekken, werd besloten dat een internationale school een vereiste was. In januari 2019 verhuisde de school naar een speciaal gebouwde faciliteit met een capaciteit van bijna 380 leerlingen. Inmiddels is er een hechte internationale gemeenschap ontstaan in en rondom de school. ISB neemt actief deel aan lokale en internationale initiatieven met als doel nauwe connecties te bouwen voor de ISB-gemeenschap. De school is ook een partner in het Breda Internationals initiatief, samen met de gemeente, BUAS en AVANS.

ISB is aangesloten bij DIS (Dutch International Schools), een vereniging van ruim 20 scholen. Alle bij DIS aangesloten scholen bieden internationaal georiënteerd basis- en/of voortgezet onderwijs, en worden deels gesubsidieerd door de Nederlandse overheid, waardoor zij in staat zijn kwalitatief hoogstaand internationaal onderwijs aan te bieden tegen aanzienlijk lagere tarieven dan andere internationale scholen.

ISB biedt internationaal onderwijs aan internationaal mobiele kinderen van 4 tot 19 jaar. Er zijn meer dan 40 verschillende nationaliteiten vertegenwoordigd onder de leerlingenpopulatie.

Sinds dit jaar is de ISB een geaccrediteerde International Baccalaureate (IB) Continuum School. De school biedt nu ook het Primary Years Programme (PYP). De afdeling ISB Secondary is al langer een IB World School, geautoriseerd om het Middle Years Programme (MYP) en het Diploma Programme (DP) te onderwijzen aan leerlingen van 11 – 19 jaar. Het International Baccalaureate is een internationaal erkend onderwijsprogramma voor leerlingen van 3 tot 19 jaar. Succesvolle afronding van het IB-diploma geeft onze leerlingen toegang tot universiteiten over de hele wereld. De IB Organization stelt: The IB develops inquiring, knowledgeable and caring young people who help to create a better and more peaceful world through education that builds intercultural understanding and respect.

De connectie met de lokale gemeenschap wordt versterkt door de samenwerking met andere scholen en organisaties, mede door de Service Learning programma's maar ook door de actieve Parent Association. ISB en het Mencia de Mendoza vormen sinds 2019 de Internationale Campus. ISB levert een onmisbare bijdrage aan het streven van de stad Breda om internationale bedrijvigheid te trekken en aan zich te binden.

Newmancollege

Verviersstraat | 1.389 leerlingen

www.newmancollege.nl

Het Newmancollege is een middelgrote scholengemeenschap voor mavo, havo, atheneum én gymnasium gevestigd in de Verviersstraat in Breda. Het Newmancollege is een van de scholen binnen het bestuur van Libréon.

Nieuwsgierige, ondernemende en creatieve havo- en vwo-leerlingen kunnen op het Newmancollege het vak Onderzoeken & Ontwerpen (O&O) volgen. Zij krijgen vanuit het bedrijfsleven of een maatschappelijke instelling levensechte en actuele vraagstukken. De leerlingen onderzoeken een mogelijke oplossing voor het vraagstuk en presenteren deze aan de opdrachtgever. Leerlingen leren hierdoor goed samenwerken en ontwikkelen ook specifieke technologische competenties. Voor de mavoleerlingen hebben we het praktijkgerichte programma Technologie & Toepassing (T&T) dat sterk lijkt op het Technasiumonderwijs. Sinds 2013 beschikt de school daarom over een vleugel met op de tweede verdieping een werkplaats en een praktijklokaal met meer dan 110 werkplekken om het praktijkgericht leren mogelijk te maken.

Op de benedenverdieping van die vleugel wordt op een leerplein het vak Design en Multimedia gegeven. De leerlingen leren de kunstvakken in digitale vormen en werken daarom aan computers die voorzien zijn van alle benodigde ontwerpprogramma's. Er zijn foto- en geluidsstudio's en, als blikvanger, een grote ruimte met een green screen. De hele vleugel, inclusief het atrium, ademt rust en ruimte uit, ondanks dat er veel leerlingen tegelijk gebruik van maken.

De lesdag op het Newman begint met een dagelijks investuur tussen 8.25 en 9.00 uur, zodat er naast de mogelijkheden van een 70-minutenles nog meer differentiatiemogelijkheden zijn. Leerlingen kunnen zelf de keuze maken om extra te investeren in een vak waarvoor zij extra begeleiding kunnen gebruiken. Ook de docent kan leerlingen uitnodigen voor een investuur als tijdens de lessen blijkt dat dit nodig is. Tijdens investuren kunnen leerlingen bij docenten voor alle vakken terecht.

Na schooltijd hebben we een breed aanbod aan extra activiteiten in de vorm van X-tijd. Zo ontstaat er ruimte voor de leerling om zich te ontwikkelen op uiteenlopende gebieden, zoals sport, muziek, kunst, een leesclub en een debatclub. Er is voor elke leerling iets te kiezen. X-tijd staat in het teken van groei en plezier en geeft samen met de huiswerkbegeleiding (verzorgd door Homeworkcollege, met wie wij meer dan 25 jaar samenwerken) vorm aan de verlengde schooldag.

Onze leerlingen maken intensief gebruik van het schoolgebouw, door lessen, investuren, X-tijd en huiswerkbegeleiding. In onze grote en in 2023 aangepaste personeelskamer hebben medewerkers de ruimte om alleen te werken of elkaar voor werk of ontspanning op te zoeken.

De afgelopen jaren heeft het team van medewerkers collectief geïnvesteerd in het programma van de Transformatieve School. Volgens dit gedachtengoed hanteren leerlingen in verschillende contexten – zoals thuis of op straat – andere gedragsregels dan op school. Medewerkers leren leerlingen hiertussen te switchen om tot betere schoolprestaties te kunnen komen. De school is daarmee een oefenterrein om de ontwikkeling van sociale competenties te stimuleren. Leerlingen kunnen in het kader van hun studie zelfstandig werken in stilteruimten of gebruik maken van de nieuwe studiezaal die in januari 2025 is gerealiseerd. Nu telefoons thuis of in de kluis blijven, is de aula toe aan een modernere en gezelligere uitstraling. Een uitnodigende omgeving stimuleert leerlingen tot ontmoeting en spel tijdens pauzes en tussenuren. We geloven dat dit het mentaal welzijn van onze leerlingen ten goede komt.

De medewerkers van het OLV handelen principieel vanuit de kernwaarden betrokkenheid, verwondering en ontwikkeling. Vanuit een oprechte betrokkenheid en interesse in de ander, gaan we de relatie aan met onze leerling om te kijken wat deze nodig heeft in de persoonlijke ontwikkeling. Startpunt van deze ontwikkeling en daarmee van het leren is voor ons de verwondering. Vanuit verwondering ontstaan immers vragen die het onderzoeken waard zijn. Het (leren van het) stellen van deze vragen en het vervolgens (leren van het) doen van onderzoek, is voor ons een belangrijk onderdeel van ons onderwijs. Vanuit deze kernwaarden geven wij invulling aan onze drievoudige opdracht om onze leerlingen zich te laten ontwikkelen in hun kennis en vaardigheden (kwalificatie), als sociaal wezen in verbondenheid met de mensen in de wereld om ons heen (socialisatie) en als individu die eigen verantwoordelijkheid ziet en deze ook draagt (subjectivatie).

Wij streven naar onderwijs van hoge kwaliteit waardoor leerlingen succesvol doorstromen naar een vervolgstudie. Daarnaast weten we dat leerlingen het meeste leren als ze met elkaar en met een zekere mate van autonomie aan levensechte en (maatschappelijk) relevante opdrachten mogen werken. Wij bieden ze deze rijke oefenplaats in onze lessen én in ons vakoverstijgend en contextrijk onderwijs (de OLV-uren). Daarbij maken we bewust onderscheid tussen onze havoleerlingen (gericht op zelf maken en ondernemen) en onze vwo-leerlingen (gericht op zelf onderzoeken). Het OLV heeft traditioneel veel leerlingen met sterke cognitieve capaciteiten. Met het gymnasium en het talent-programma zijn we in staat om ook deze groep leerlingen uit te dagen.

Het versterken van de basisvaardigheden (taal, rekenen, digitale geletterdheid en burgerschapsvorming) is een landelijk thema waar ook wij actief mee bezig zijn. De komende jaren wordt geïnvesteerd in het schoolbreed versterken van het curriculum gericht op de basisvaardigheden. Met leerlingen en collega's werken aan de vergroening en verduurzaming van onze school is hier een integraal onderdeel van. Ook blijven we komende jaren inzetten op persoonsgerichte begeleiding en ondersteuning van onze leerlingen waarvoor we inmiddels een passende organisatiestructuur hebben gerealiseerd.

De hierboven beschreven ontwikkelingen hebben allemaal direct of indirect effect op ons gebouw. Waar het tot nu volstond om een schoolgebouw te hebben met veel vaklokalen, zien we een toename aan de verschillende behoeften van de gebruikers. Naast vaklokalen is er behoefte aan individuele studieruimtes, werkplekken voor groepen, plaatsen om te ontspannen en op prettige wijze te verblijven. Ook de vergroening en verduurzaming vraagt de nodige aanpassingen van het gebouw en het omliggende terrein. Inmiddels is de nieuwe binnentuin geopend en wordt er hard gewerkt aan de buitenruimte op het dak.

Mavo, havo en vwo

Graaf Engelbrecht – of De Graaf, zoals we onze school ook wel noemen – is een scholengemeenschap voor mavo, havo en atheneum. We hebben ongeveer 900 leerlingen. Ons overzichtelijk schoolgebouw en de ontspannen sfeer waarin iedereen zichzelf mag zijn, maakt dat leerlingen zich veilig voelen op school.

Ons narratief

“We zijn er voor jou. Voor als het goed gaat, voor als het slecht gaat. We staan open, voor de één, voor de ander. Open minded, zou je dat kunnen noemen. We zijn open. Altijd. Om te leren, om te beleven en om uit te wisselen. Voor mavo, havo en vwo. Voor gewoon goed onderwijs. Open voor cultuur. We openen. Nieuwe deuren. Onontdekte wegen naar nieuwe momenten. Blikken, onbekend. Je gedachten, je patronen. Je staat hier open. Voor het nieuwe. Voor sport, creativiteit en media. Om te ontdekken, te ontwikkelen én vervolgens uit te blinken. We gaan open, voor nieuwe mensen, nieuwe manieren van kijken, nieuwe manieren van doen. Samen gaan we doen. Want wij zijn Graaf Engelbrecht. Open voor jou.”

Brugklas

Op Graaf Engelbrecht hebben een tweejarige brugperiode. Met onze brugperiode krijgen leerlingen langer de tijd om te laten zien op welk niveau ze verder kunnen leren. Na de brugperiode gaan leerlingen verder in het tempo en op het niveau dat bij je past: mavo, havo of vwo.

Highschools

Je krijgt op Graaf Engelbrecht de kans om je eigen talenten te ontdekken, te ontwikkelen en erin uit te blinken. Daarbij kun je kiezen uit twee richtingen in de eerste jaren (onderbouw): High School Sport of High School Media & Design. Daarnaast kun je je creativiteit kwijt door mee te doen aan de jaarlijkse uitvoering van Graaf Producties in het theater, de blazersklas, Open Podium of door mee te spelen in de schoolband.

Topsport

Graaf Engelbrecht is één van de eenendertig topsporttalentscholen (TTS) in Nederland. Dat betekent dat topsporttalenten bij ons hun passie kunnen combineren met het halen van een diploma. We bieden maatwerk door de afstemming van roosters en trainingstijden, maar ook als het gaat om extra ondersteuning op school. We werken hiervoor nauw samen met het Expertisecentrum Voortgezet Onderwijs & Topsport (EvoT), voorheen bekend als Stichting LOOT.

Het Stedelijk Gymnasium Breda is een openbaar categoriaal gymnasium met circa 720 leerlingen en ongeveer 80 medewerkers. Het Stedelijk Gymnasium leidt leerlingen op naar een vwo-diploma. Het openbare karakter betekent dat alle leerlingen welkom zijn, ongeacht de levensovertuiging, geaardheid of afkomst, mits ze het niveau van het gymnasium aankunnen.

Libréon, Stichting voor Katholiek en Openbaar Voortgezet Onderwijs, waar het Stedelijk Gymnasium Breda onder valt, staat voor inclusief, persoonlijk en contextrijk onderwijs. Deze drie basisbegrippen geven ook richting aan wat wij beogen met en voor onze leerlingen en onze medewerkers. Op het Stedelijk Gymnasium Breda geven we met ons onderwijs daaraan als volgt vorm: door het werken met een kern voor iedereen laten we leerlingen ontdekken wie ze zijn en waar hun kracht en hun uitdagingen liggen. In het flexibele brede aanbod van vakken en activiteiten krijgt elke leerling de ruimte om eigen keuzes te maken die aansluiten bij de eigen leerbehoefte.

Het gymnasium biedt naast de reguliere lessen ook extra mogelijkheden. Te denken valt aan Cambridge Engels, Delf Frans, Goethe Duits, Dele Spaans, een ondernemersproject, maar ook een Honoursprogramma in samenwerking met de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium.

Er wordt ook actief ingezet op deelname aan olympiades en andere wedstrijden. De school neemt deel aan debatten, diverse sportwedstrijden en culturele activiteiten. Het Stedelijk Gymnasium heeft een actief eigen schoolkoor en een eigen schoolband.

In augustus 2013 is het nieuwe gebouw aan de Nassausingel betrokken. De bèta-faciliteiten bieden de leerlingen de mogelijkheid om zich uitstekend voor te bereiden op de verschillende olympiades. Verder biedt de aula, ingericht als toneel- en muziekzaal, mede door zijn goede akoestiek de perfecte omgeving voor concerten en voorstellingen; hier maken niet alleen onze leerlingen, maar ook externe gezelschappen volop gebruik van. Daarnaast bevat het gebouw onder andere ook een collegezaal.

De school biedt zoveel mogelijk ruimte voor de ontwikkeling van de talenten van leerlingen. De doelstellingen hiervoor zijn vastgelegd in het Schoolplan 2023-2027.

Ten aanzien van het onderwijs worden daarin als ambities geformuleerd:

- de leerontwikkeling staat centraal;
- samen leren en onderwijzen;
- versterkend, verbredend en verdiepend aanbod;
- de interne organisatie optimaliseren en
- het categoriaal gymnasium als centrum voor alle potentieel cognitief begaafde leerlingen in Breda en omstreken.

Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs

De vmbo-scholen in Breda vallen onder het bevoegd gezag van twee schoolbesturen, te weten: Libréon, Stichting voor Katholiek en Openbaar Voortgezet Onderwijs (Libréon) en Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant (Curio). Beide schoolbesturen hebben besloten samen te werken bij de vormgeving van de beroepskolom (bo-kolom) binnen het Voortgezet Onderwijs (vo).

Na de totstandkoming van het Masterplan Breda hebben de scholen voor vmbo en de Praktijkschool Breda een eigen profiel, een merkpaspoort, opgesteld. Eind 2009 is een nieuwe fase ingezet bij de doorontwikkeling van het vmbo waarbij een projectorganisatie is opgezet. Deze heeft tot doel realisatie van kwalitatief hoog vmbo-onderwijs, imagoverbetering door eenduidig optreden, een zo breed mogelijk aanbod en innovatief onderwijs. Ten slotte versterking van de verbinding met het middelbaar beroepsonderwijs en realisatie van een zorgschil die garanties biedt voor een optimaal leerresultaat en die vroegtijdig schoolverlaten en/of ongekwalificeerde uitstroom voorkomt.

Medio oktober 2011 is het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO) opgeleverd, waarin de schoolbesturen een gewenste onderwijssituatie voor het vmbo schetsen. Zij geven daarin aan tot welke herschikking van afdelingen ze willen komen om daarmee de leerlingen van de stad Breda en omgeving ook in de toekomst optimaal te kunnen bedienen. Dit RPO is inmiddels uitgevoerd waardoor drie vmbo-scholen in Breda nu een breed aanbod hebben zodat nieuwe leerlingen voldoende keuze hebben.

Dat het masterplan vmbo tot nu toe succesvol is, blijkt uit een toename van het aantal onder instromers vmbo vanaf 2012 en een gelijkmatige verdeling over de drie scholen. Door intensieve samenwerking tussen Curio de rotonde en Christoffel is de verwachting dat ook op deze scholen het leerlingenaanbod gelijkmatig verdeeld zal worden.

Wel is er zorg rond het afnemend aantal leerlingen in het vmbo. Dit heeft inmiddels geleid tot het onderzoeken van nieuwe en andere huisvestingsmogelijkheden dan aanvankelijk was gedacht. In het kort komt het er op neer dat er teveel vierkante meters moeten worden geëxploiteerd voor te weinig leerlingen. Tegelijkertijd lopen de kosten op van nog noodzakelijke investeringen in huisvesting.

Curio algemeen

Op alle locaties zijn de leslokalen voorzien van een CO2 meters, zodat de luchtkwaliteit voor iedere gebruiker goed te monitoren is.

Curio De Rotonde

Groene Woud | 398 leerlingen | www.curio.nl/locaties/de-rotonde

curio de rotonde

In dit schoolgebouw was het comfort voor de gebruikers vooral in de zomerperiode niet optimaal. De grote glasoppervlaktes zorgden voor veel warmte instraling, ook als de zonwering gesloten was. In de lokalen op de zonzijden zijn in de 2023 omkeerbare airco's aangebracht.

In 2024 zijn de laatste aircovoorzieningen aangebracht zoals er in periode 2022-2023 een aanvang mee is gemaakt. Een verdere verduurzaming van het gebouw kreeg gestalte in het aanbrengen van zonnepanelen (realisatie 2025) en een aanvang in het aanbrengen van ledverlichting in het gebouw. De school heeft in de gangen een schilderbeurt gehad aan de wanden en de school heeft haar creatieve inbreng hierin gehad.

Tot slot is er een Techlab gemaakt, een modern lokaal waarin de leerlingen onderwijs krijgen in vernieuwende vormen van het tech onderwijs. Ook hier is rekening gehouden met de omstandigheden waarin leerlingen onderwijs krijgen, zoals het optimaal maken van het binnenklimaat.

In het schooljaar 2024-2025 zijn de kantoren en werkplekken in het gebouw aangepast en opgeknapt. Hierdoor is er voor de medewerkers een prettigere werkplek ontstaan. Het schoolrestaurant is opgeknapt en zo zijn er ook nog enkele aanpassingen gedaan aan diverse praktijklokalen. Dit om de leerlingen nog beter te kunnen opleiden. Ook is het onderwijs aangepast. Van werken in sectoren is men terug gegaan naar het werken in leerjaren.

Verder is er op het schoolplein een voetbalkooi geplaatst waarvan de leerlingen in de pauzes en tijdens de LO lessen gebruik kunnen maken. De patio heeft ook een andere invulling gekregen. Deze is geheel opgeknapt en kan nu ook gebruikt worden door het onderwijs. Hierin zijn de vier elementen vuur, water, lucht en aarde verwerkt.

Curio Prinsentuin van Cooth

Tuinzigtlaan | 606 leerlingen

www.curio.nl/locaties/prinsentuin-van-cooth

curio prinsentuin
van cooth

Bij Curio prinsentuin van cooth hebben er in voorgaande jaren diverse renovaties plaatsgevonden in het kader van verduurzaming. In 2024 is er een nieuwe brandmeldinstallatie (BMI) installatie aangebracht. Het gebouwenbeheersysteem is geoptimaliseerd om zorg te dragen voor een goed binnenklimaat. Verder heeft er regulier onderhoud plaatsgevonden.

Sinds schooljaar 2024-2025 is de zorgplicht voor én daarmee de huisvesting van ISK leerlingen bij Building Breda gekomen. Curio en Building Breda hebben passende huisvesting ingevuld voor de komende 10 jaar door deze leerlingen te huisvesten op de volgende locaties:

- Rijnesteinstraat 1
- Oranjeboomstraat 198 (Curio huurt deze locatie van de gemeente Breda)

Curio heeft hiervoor de nodige gebouwelijke aanpassingen gerealiseerd, namelijk:

Rijnesteinstraat 1

In het gebouw aan de Rijnesteinstraat zijn medio 2023 met enige uitloop naar 2024 diverse werkzaamheden uitgevoerd om het gebouw gebruiksklaar te maken voor het verzorgen van onderwijs. Hierbij is uitgegaan voor de instandhoudingsduur van 5 jaar. Er zijn noodzakelijke cosmetische ingrepen uitgevoerd zoals schilderwerk en vervanging van vloerafwerking. Daarnaast zijn de bekabeling voor het wifinetwerk in orde gemaakt en de veiligheidsinstallaties aangepast om te voldoen aan de gestelde eisen. Echter vraagt het gebouw nog om aanvullende ingrepen als de instandhoudingsduur verlengd wordt. Momenteel wordt verkend voor welke periode het gebouw i.r.t. de leerlingenaantallen en prognoses nog aangehouden dient te worden.

Oranjeboomstraat 198

In de zomer van 2024 is het gebouw in een zeer korte periode gebruiksklaar gemaakt voor het verzorgen van onderwijs. Hierbij is uitgegaan voor de duur van 10 jaar. Het gebouw heeft cosmetisch een upgrade gekregen door vervanging van de vloerafwerking en schilderwerk. De bekabeling voor het wifinetwerk is gereed gemaakt. De veiligheidsinstallaties zijn aangepast zodat deze voldoen aan de gestelde eisen. Daarnaast zijn alle onderwijsruimten voorzien van ventilatie units. In het gebouw is tevens ledverlichting aangebracht. En tot slot wordt momenteel het buitenplein verbeterd voor de leerlingen.

Tessenderlandt, sinds het najaar van 2024 in eigendom van de Building Breda heeft met de praktijkpleinen van de harde techniekprofielen (Bouw, Wonen en Interieur, Produceren, Installeren en Energie en Mobiliteit en Transport) en de stoere en degelijke uitstraling een spilfunctie in deze ambities.

Alle (toekomstige) vmbo-leerlingen komen via de Junior colleges in aanraking met techniek en technologie, daarnaast worden er in de onderbouw keuzemodules en workshops aangeboden voor alle vmbo-leerlingen van Breda. De intensieve samenwerking met Curio en het regionale bedrijfsleven leidt tot een breed en divers aanbod van praktijkgericht onderwijs op Tessenderlandt. Niet alleen in de technische profielen, maar ook bij de profielen Economie, Horeca, Bakkerij en Recreatie, Zorg en Welzijn en Uiterlijke verzorging.

Ook de aanvraag van de subsidie Techkwadraat is helpend in de samenwerking tussen alle vo-scholen van Breda. Er ontstaat een gezamenlijke visie over het toekomstig vo onderwijs van Breda waar praktijkgerichte modules essentieel in gaan zijn, dit beeld ligt ten grondslag aan de visie voor de toekomstige inrichting van de Van Riebeecklaan.

Het aantal vmbo-leerlingen neem gestaag toe, enerzijds door een kleine groei vanuit de instroom groep 8, maar zeker ook door de groeiende zij-instroom, leerlingen die vanuit de andere vo-doorstromen naar het vmbo omdat dat passender is. Gezien de regionale arbeidsmarktbehoeften en de geleidelijke (terechte) imagoverbetering van het vmbo maakt dat Tessenderlandt en de locatie Van Riebeecklaan zich in de toekomst verder kan ontwikkelen tot een uitdagende leeromgeving voor alle toekomstige vo leerlingen van Breda.

Het afgelopen jaar is het onderhoud hoofdzakelijk gericht om de veiligheid in het gebouw zoveel mogelijk te waarborgen. Daarnaast is er rondom het gebouw wel aandacht voor verduurzaming en vergroening van de omgeving, waar leerlingen ook bij betrokken worden.

Sinds de zomer van 2020 zijn de medewerkers en leerlingen gehuisvest in het volledig gerenoveerde en verduurzaamde gebouw aan de Nieuwe Inslag. Christoffel is daarmee eindelijk in een volwaardig onderwijsgebouw terechtgekomen. In 2021 werd een nieuwe gymzaal in gebruik genomen om deze onderwijslocatie te vervolmaken.

Als vmbo-school biedt Christoffel drie verschillende leerwegen: mavo, kaderberoepsgerichte leerweg en basisberoepsgerichte leerweg. Ook zijn er op Christoffel twee specifieke leerroutes: de duale leerroute en de leerroute pre-mbo. In schooljaar 2025-2026 wordt gestart met het aanbieden van de havo in leerjaar 1. Dit zal de komende jaren uitgebouwd worden tot een volwaardige onderbouw havo.

Leerlingen van de mavo, kader- en basisberoepsgerichte leerweg volgen de beroepsgerichte vakken op Tessenderlandt. De duale leerroute en de pre-mbo zijn specifieke leerroutes naar een mbo-diploma. Leerlingen die deze routes volgen, zitten niet alleen bij ons op school, maar krijgen ook les in een beroepsopleiding en in een leerbedrijf.

Op Christoffel werken we volgens een duidelijke structuur en kleine klassen. Het perspectief van de leerling staat centraal in alles wat we doen. We zijn betrokken bij onze leerlingen en hebben vertrouwen in hun talenten en mogelijkheden. Christoffel is de school waar elk kind gezien wordt.

Bij Christoffel is het onderwijs en de ondersteuning erop gericht om de leerling het vmbo-diploma of mbo-diploma te laten behalen. Er zijn meerdere ruimtes voor begeleiding aanwezig, zoals een RT-lokaal en een ruimte voor ervaringsgerichte begeleiding. Kunstzinnige en culturele vorming is bij ons op school een groot goed. We besteden veel aandacht aan creativiteit en expressie en maken onze leerlingen vertrouwd met de wereld van kunst en cultuur. Naast lokalen voor handvaardigheid en techniek, hebben we ook een danslokaal en een muzieklokaal met geluiddichte studio's.

Het gerenoveerde, duurzame gebouw wordt gekenmerkt door brede gangen, veel licht, leerling-werkplekken en een grote aula. Het sluit daarmee goed aan op het kleinschalig onderwijs dat de Christoffel kenmerkt. Ook is het schoolplein de afgelopen jaren verrijkt met diverse beweging stimulerende materialen, zoals een voetbalkooi en een speel-klimtoestel.

3 Communicatie

Algemene Ledenvergadering

Binnen Building Breda heeft in het jaar 2024 viermaal een Algemene Ledenvergadering plaatsgevonden. Tijdens deze vergaderingen werden onder andere de jaarrekening 2023, de begroting 2025 en alle door de directeur-bestuurder geagendeerde onderwerpen besproken dan wel vastgesteld.

In de bijlagen is het investeringsscenario opgenomen op basis van voornoemde besluiten (bijlage 3).

Directeur-Bestuurder

In het jaar 2024 heeft de directeur-bestuurder van Building Breda de organisatie aangestuurd. Dit deed hij veelal door besluitvorming toe te passen, 'het kritisch volgen' van de activiteiten van de stuurgroep, het uitstippelen van het financiële beleid en zicht houden op het nakomen van de gemaakte afspraken c.q. doelen voortkomend uit het 'Strategisch Huisvestingsplan' en de andere gesloten overeenkomsten, waaronder het 'Treasury Statuut'.

Meer specifiek zijn diverse punten aan de orde gekomen, te weten de input vanuit de verschillende overlegorganen, ontwikkeling bestuur, bestuurlijke en directie mutatie(s), plan-/profielontwikkeling, taakstellende budgetten en/of voortgang aangaande alle locaties/projecten, vaststelling jaarrekening 2023, vaststelling begroting 2025, financiële zaken (managementrapportage, liquiditeiten en financieringen), accountant, publieke verantwoording, contacten derden, ontwikkelingen binnen het vmbo en uitvoering geven aan het Groene Boekje.

Overleg portefeuillehouders onderwijshuisvesting

In 2022 zijn de portefeuillehouders vier keer bijeengekomen. Onderwerpen welke tijdens deze constructieve bijeenkomsten aanbod zijn gekomen, waren onder andere het uitwisselen van (bouw) ervaringen (meer specifiek: de onrust op de bouwmarkt), demarcatielijst, borging onderhoud, Building Breda 3.0. (Groene Boekje; onderwijskundige vernieuwing), duurzaamheid en vergroening.

Stuurgroep

In 2024 zijn de portefeuillehouders vier keer bijeengekomen. Onderwerpen welke tijdens deze constructieve bijeenkomsten aanbod zijn gekomen, waren onder andere het uitwisselen van bouw- en onderhoudservaringen, demarcatielijst, borging onderhoud, Groene Boekje, duurzaamheid en vergroening.

Portal

Wederom werd in 2024 gebruik gemaakt van de portal (internetomgeving).

4 Projecten en activiteiten

In het jaarverslag 2024 is ervoor gekozen om in het hoofdstuk 2 (per school) de stand van zaken betreffende het project weer te geven.

Projectgroepen

Zoals uit de projectorganisatie blijkt, wordt iedere projectgroep ingevuld met een vertegenwoordiger vanuit de schooldirectie, een projectleider en verschillende adviseurs. Ook in 2024 werd gebruik gemaakt van de navolgende adviesgebieden, te weten ARBO, grondmechanica, brandveiligheid, technische installaties, constructies, onderhoud en wet- en regelgeving.

Wat hebben we bereikt in 2024 en wat zijn onze plannen voor 2025 (onderhoud)?

Sinds de oprichting van Building Breda wordt door OCS voor alle gebouwen, waarvoor Building Breda verantwoordelijk is, een 'Duurzaam Meer Jaren Onderhoud Plan (DMJOP)' gevolgd. Tevens wordt sinds die periode gebruik gemaakt van een onderhoudsprotocol met bijbehorende demarcatielijst. Op basis van deze documenten is ook in 2024 en onder begeleiding van OCS een jaarplanning groot onderhoud per school opgesteld en uitgevoerd. Dit is tot tevredenheid van de betrokkenen gebeurd.

In 2024 besloten om alle DMJOP's voor de gebouwen van Building Breda te actualiseren. Deze conditiemeting is uitgevoerd door inspecteurs van OCS en heeft geleid tot nieuwe DMJOP's (eind 2024).

Gezien het feit dat het Groene Boekje gedurende 2024 financieel gedekt is, worden de activiteiten vallend onder de 'D' van duurzaamheid enkel uitgevoerd als er daadwerkelijk dekking voor is. Daarnaast wordt steeds vaker samengewerkt op het gebied van klein onderhoudswerkzaamheden, welke voor rekening en risico van het desbetreffende schoolbestuur worden uitgevoerd.

Building Breda verzorgt (via OCS) voor de locaties Christoffel en ISB het volledige onderhoud. Deze integrale werkwijze wordt als waardevol beschouwd. Een belangrijk voordeel: effectief en efficiënt voldoen aan de onderhoudsbehoefte.

Terug- en vooruitblik onderhoudsactiviteiten 2024/2025

Op de vraag: "Wat hebben we in 2024 bereikt en welke voorbereidingen voor 2025 zijn er getroffen?" is het navolgende overzicht aan te leveren (op gebouw niveau).

Stedelijk Gymnasium

Er zijn in 2024 nieuwe kleedcabines op de sportvelden van de Trip van Zoudtlandt kazerne gerealiseerd. Deze kazerne biedt de school de mogelijkheid om aan haar buitensportactiviteiten te kunnen voldoen, echter de school is wel zelf verantwoordelijk voor de kleedcabines.

Daarnaast is het gebouw voorzien van nieuwe buitenverlichting (verledt en defecte lampen vervangen) en is er een nieuwe fietsenstalling gerealiseerd. Helaas kampt het gebouw met enkele hardnekkige en langdurige lekkages waarvoor verschillende onderzoeken zijn uitgevoerd. De problematiek lijkt 'boven water' te zijn gekomen, zodat aan structurele oplossingen gewerkt kan worden.

Vooruitkijkend naar de programmering in 2025 is voor het Stedelijk Gymnasium een grote beurt schilderwerk te voorzien met het aanbrengen van storax stootlijsten in de klaslokalen ter preventie van beschadigingen wanden. Daarnaast zullen de luchtbehandelingskasten moeten worden gereviseerd.

Newmancollege

In 2024 is dit schoolgebouw voorzien van een nieuwe brand- en inbraakcentrale. Ook zijn er toilet-groepen hersteld. En is er een nieuwe elektronische schuifdeur bij leerlingeningang, mogelijk gemaakt.

Ten aanzien van 2025 staat voor het Newmancollege het aanbrengen van ledverlichting in de A, B en C vleugel gepland. Daarnaast zal er een dakrenovatie van de A en B vleugel worden uitgevoerd.

De Nassau, locatie Paul Krugerlaan

In 2024 is dit schoolgebouw, evenals de locatie De la Reijweg voorzien van een nieuw (elektronisch) sluitplan. Voor 2025 staat groot onderhoud van de liftinstallatie op de planning.

De Nassau, locatie De la Reijweg

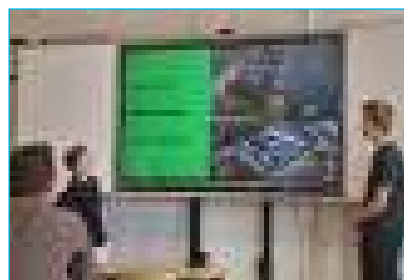
Het terrein aanpassen (onder andere meer groen) was een belangrijke activiteit in 2024. Evenals de installatie van een nieuwe fietsenstalling. Tenslotte is de aula verledt.

In 2025 zal het (grote) ventilatieproject starten met dank aan cofinanciering vanuit Rvo (Vangnet) en de gemeente Breda. Verder zal ledverlichting worden aangebracht. Ledverlichting in deze specifieke situatie is van belang voor een verdere verduurzaming van het schoolgebouw, maar ook voor het creëren van ruimte op de aansluiting van de elektra. Hier speelt netcongestie een rol, immers het gebouw beter ventileren, zorgt voor meer elektriciteitsverbruik, waardoor de bestaande aansluiting mogelijk een knelpunt wordt.

Onze Lieve Vrouweyceum

In 2024 is het (grote) ventilatieproject afgerond eveneens met dank aan cofinanciering vanuit Rvo (SUVIS) en de gemeente Breda.

Voor het Onze Lieve Vrouweyceum staat in 2025 een grote schilderbeurt van de A-vleugel op de planning. Deze wordt gefaseerd uitgevoerd tot en met herfstvakantie 2025.

Daarnaast start het project mediatheek, komt er een nieuwe inbraakinstallatie, maar ook een nieuwe brandmeldinstallatie en zullen de toiletten in de B-vleugel worden gerenoveerd (uitvoering zomervakantie 2025).

Graaf Engelbrecht

Gedurende 2024 is de begane grond en zijn de trappenhuisen inclusief de traphekken geschilderd. Voor 2025 zal het schoolgebouw worden voorzien van een nieuw sluitplan met een elektronische buitenschil. Ook zal er buitenschilderwerk (voorzijde) worden uitgevoerd. Daarnaast zal het gehele schoolgebouw inclusief de gymzaal worden voorzien van led-verlichting (uitvoering zomervakantie). Tenslotte zullen de plafonds van de kleedkamers in de gymzaal worden hersteld.

Campus Markenhage, Michael en Orion

In de Campus is in 2024 een langlopende lekkage opgelost door kozijnen te herstellen. De temperatuur in de gymzalen lijkt ook beheersbaar te zijn. Tot slot is het buitenschilderwerk fase 1, uitgevoerd.

Gedurende 2025 zal het buitenschilderwerk fase 2 worden uitgevoerd. Ook zullen verouderde boilers en regelinstallaties in de gymzalen 1 en 2 worden vervangen. Idem voor 6 verdeelkasten. Ook zal worden gezocht naar een oplossing voor het regenwater in aula wat bij hevige regenval door het aflopend schoolplein naar binnenkomt.

Internationale Campus International School Breda en Mencia de Mendoza lyceum

Het aanpakken van de akoestiek in de gymzalen stond in 2024 als verbeterpunt op de planning. Hiervoor zijn akoestische panelen ingezet, welke in andere schoolgebouwen al (met succes) zijn toegepast. Tevens is opdracht gegeven tot het vervangen van twee dakvlakken. In 2024 is eveneens aanvang gemaakt met een (groot) ventilatieproject. Het betreft het ventileren van de A-vleugel. Dit is een bijzonder project, omdat dit een gemeentelijk monument betreft. Medemogelijk gemaakt door cofinanciering vanuit Rvo (SUVIS) en de gemeente Breda. Voor de International School Breda (ISB) is opdracht verstrekt tot het uitvoeren van een hydrologisch onderzoek voor dit, maar ook het andere schoolgebouw op de campus. De ISB ervaart grote waterproblemen waarvan de oorzaak nog steeds onbekend is.

Voor 2025 zal met name het afronden van het ventilatieproject aan de orde zijn. Daarnaast zal de toiletgroep in de B-vleugel worden gerenoveerd. Tenslotte wordt onderzocht hoe de gasgestookte ketels vervangen kunnen worden.

Ten aanzien van het gebouw van de ISB staat het oplossen van een dak lekkage op de planning in 2025. Tevens zal wandbekleding in de toiletgroepen van de primary worden aangebracht en zal dubbelglas in de bestaande kozijnen van de gymzaal worden geplaatst.

Christoffel

In 2024 is er een nieuwe partij gecontracteerd voor het onderhoud van het enorme kavel. Veel groen, dus ook veel te onderhouden. Verder is koeling aangebracht in 6 klaslokalen vanwege hitteproblematiek en is knaagdierenoverlast verholpen.

Building Breda algemeen (voor alle locaties)

Tot slot heeft Building Breda in 2024 voor alle schoolgebouwen die door Building Breda in onderhoud worden beheerd (dus niet de schoolgebouwen waar verbouwactiviteiten gepland staan) DMJOP's laten opstellen. Met andere woorden: alle beschikbare Meer Jaren Onderhouds Plannen zijn geactualiseerd (conditiemeting) en vertaald naar een Duurzaam MJOP. Hiermee wordt een brug geslagen naar Paris Proof. Ook zijn alle bomen op de terreinen weer geïnspecteerd.

Wat hebben we bereikt in 2024 en wat zijn onze plannen voor 2025 (Paris Proof)?

Building Breda heeft tijdens het opstellen van het Groene Boekje ook haar gebouwenbestand door INNAX laten onderzoeken in het kader van verduurzamen en de monitoring daaromtrent. Een en ander afgezet tegen de Paris Proof Norm. Dit heeft erin geresulteerd dat via een online tool de prestaties van de gebouwen inzichtelijk zijn. Tevens levert deze tool investeringsvoorstellen om het verduurzamen verder door te voeren.

De Paris Proof Score is gebaseerd op de Werkelijke Energie intensiteit indicator (WEii), deze toont hoe energiezuinig een gebouw echt is. De WEii wordt berekend op basis van het werkelijke, gemeten energiegebruik en de gebruiksoppervlakte van het gebouw. Dat levert een WEii-score op: het energiegebruik in kilowattuur per vierkante meter (kWh/m²) per jaar. Voor het basisonderwijs en voortgezet onderwijs is dit 60 kWh/m²

De Paris Proof Score wordt sterk beïnvloed door de aanwezigheid van zonnepanelen. Dat een gebouw voldoet aan de score wil nog niet zeggen het gebouw energiezuinig is en/of een goed klimaat heeft. Buiten het behalen van de Paris Proof Score is het dus nog zaak om Trias Energetica toe te passen.

De Trias Energetica, oftewel Trias Energica, is een driestappenstrategie die gebruikt wordt om energie te besparen en gebouwen energiezuiniger te maken. De drie stappen zijn: minimaliseren van energieverbruik, gebruik van duurzame energiebronnen en efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen.

PARIS PROOF SCORE	OMSCHRIJVING	ADRES	PLAATS	ENERGIELABEL	
	23 kWh/m²	De Nassau RW	De la Reijweg 136	Breda	
	87 kWh/m²	De Campus Markenhage Breda	Emerweg 29	Breda	
	40 kWh/m²	Graaf Engelbrecht	Ganzerik 3	Breda	
	105 kWh/m²	Mencia de Mendoza	Medelssohnlaan 1	Breda	
	148 kWh/m²	International School Breda	Mozartlaan 35	Breda	
	96 kWh/m²	Stedelijk Gymnasium Breda	Nassausingel 7	Breda	
	35 kWh/m²	De Nassau PK	Paul Krugerlaan 2	Breda	
	69 kWh/m²	Onze Lieve Vrouweylceum	Paul Windhasenweg 11	Breda	
	40 kWh/m²	Newmancollege	Vervierstraat 4	Breda	
	36 kWh/m²	Christoffel	Nieuwe inslag 46	Breda	
	-	Tessenderlandt	van Riebeecklaan 2	Breda	

= voldoet aan Paris Proof Norm

= voldoet niet aan Paris Proof Norm

= voldoet lang niet aan Paris Proof Norm

Afbeelding 4.1 Overzicht prestaties gebouwen Building Breda m.b.t. Paris Proof 2024, Building Breda (2025)

Terug- en vooruitblik Paris Proof activiteiten 2024/2025

Op de vraag: "Wat hebben we in 2024 bereikt op weg naar Paris Proof en welke voorbereidingen voor 2025 zijn er getroffen?" is het navolgende te antwoorden.

Verledten

In 2024, maar ook 2025 zullen de schoolgebouwen waar dat nog niet (volledig) is uitgevoerd, verder worden verled.

Erkende Maatregelenlijsten energiebesparing

Ook voor scholen is het belangrijk om bewust om te gaan met energiegebruik en energiebesparing. In Nederland is er een wettelijke energiebesparingsplicht. Om aan deze verplichting te voldoen, zijn de Erkende Maatregelenlijsten (EML) opgesteld.

De EML's bevatten een overzicht van energiebesparende maatregelen die een terugverdientijd hebben van 5 jaar of minder. Deze lijsten zijn onderverdeeld in drie categorieën: gebouwen, faciliteiten en

processen. Door het uitvoeren van de erkende maatregelen op de EML kunnen scholen voldoen aan de energiebesparingsplicht. Dit is niet vrijblijvend. In 2024, maar ook 2025 en verder zullen EML's worden uitgevoerd.

Ventilatie en verduurzaming

In 2024, maar ook 2025 zullen verschillende ventilatie-, koeling- en verduurzamingsprojecten worden uitgevoerd die tevens een SUVIS- of Vangnetsubsidie toegekend hebben gekregen. Het beter ventileren of koelen van schoolgebouwen wordt zo duurzaam mogelijk uitgevoerd.

Dakrenovaties

Als (delen) van daken in 2024 zijn gerenoveerd, of dit zal in 2025 gaan plaatsvinden, zal gekeken worden naar het hanteren van 'witte daken' (koelend effect) en zal de onderliggende isolatie op orde worden gemaakt.

Installaties

In 2024 werden boilers en regelinstallaties vervangen. Voor 2025 staat op de planning de revisie van luchtbehandelingskasten en onderzoeken hoe gasgestookte ketels te vervangen?

Maatschappelijke partners

Building Breda heeft gedurende 2024 verschillende malen contact gehad met een brede vertegenwoordiging van maatschappelijke partners binnen de gemeente Breda. Naast de maandelijkse gesprekken met vertegenwoordigers van de gemeente Breda zelf, was dit in 2024 vooral het Primair Onderwijs (BreedSaam).

Service Level Agreements

In 2010 is gestart met het opstellen en afsluiten van SLA's met verschillende leveranciers. Eind 2024 beschikte Building Breda over SLA's op het gebied van tijdelijke huisvesting, glasherstel, alarm-opvolging, dak onderhoud, schilderwerkzaamheden, onderhoud van liftinstallaties en zonnecentrales.

Op basis van SLA's bieden leveranciers de scholen de zekerheid van dienstverlening en voordelen, zoals: directe ontzorging, snelheid, een kwalitatief goede uitvoering, korte communicatielijnen, minimaliseren overlast. Naast voornoemde voordelen bieden SLA's de coöperatie in haar totaliteit bijkomende (schaal)voordelen, zoals: transparantie, verzamelfacturen, kwaliteitscontroles door deskundige en onafhankelijke inspecteurs, gerubriceerde prijslijsten, kortingsstaffels en benchmark-rapport (managementinformatie).

Zonnecentrales

De projecten van Building Breda zijn uitgevoerd conform de in het boekjaar 2024 van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Door geopolitieke ontwikkelingen is het energielandschap wereldwijd flink veranderd. De tarieven voor bijvoorbeeld elektriciteit zijn fors opgelopen waardoor er geen SDE+ uitkering (subsidie op geproduceerde zonne-energie) wordt ontvangen. Dit beïnvloedt de businesscase per zonnecentrale negatief, echter de SDE+ subsidie loopt 15+1 jaar. Hierdoor is het nog te vroeg om te concluderen dat de businesscase langer moeten doorlopen om de investeringen terug te kunnen verdienen.

5 Financiën

Ontwikkelingen

In bijlage 3 van dit jaarverslag is de meerjaren investeringsbegroting opgenomen. Deze begroting is aangepast aan de ontwikkelingen ten aanzien van het 'Strategisch Huisvestingsplan'. Verder is voor de volledigheid als bijlage 4 het gecontroleerde en goedgekeurde Financieel verslag 2024 opgenomen.

Balans per 31 december 2024 (na voorgestelde resultaatbestemming)				
	31 december 2024		31 december 2023	
Vaste activa				
Vastgoed in beheer		102.454.703		101.959.855
Vlottende activa				
Vorderingen	40.943		429.298	
Liquide middelen	546.623		117.326	
		587.566		546.624
		103.042.269		102.506.479
Eigen vermogen				
Herwaarderingsreserve	33.721.647		33.721.647	
Overige reserves	19.556.267		17.846.765	
		53.277.914		51.568.412
Langlopende schulden		43.383.480		43.948.407
Kortlopende schulden		6.380.875		6.989.660
		103.042.269		102.506.479

Staat van baten en lasten over 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024		
	Begroting 2024	Realisatie 2024
Baten		
Jaarlijkse bijdrage gemeente Breda	6.343.343	5.893.663
Bijdrage scholen	869.005	758.466
Rentebaten	1.000	50.120
Overige inkomsten	11.815	369.267
SDE-subsidie zonnepanelen	0	11.555
Bijdrage scholen zonnepanelen	65.350	65.350
SDE-subsidie zonnepanelen	94.489	-34.259
Bijdrage scholen zonnepanelen	68.360	65.350
Totaal baten	7.290.513	7.148.421
Lasten		
Afschrijvingen	1.715.594	1.798.959
Afschrijvingen zonnepanelen	126.803	126.803
Rentelasten	1.920.918	1.687.778
Rentelasten zonnepanelen	11.948	11.543
Onderhoud	2.300.989	674.417
OZB en waterschapslasten	346.081	371.221
Verzekeringen	199.274	205.498
Huren	55.000	105.675
ICT-infrastructuur	1.000	2.342
Directie en secretariaat	142.950	140.168
Advieskosten	110.000	185.614
Overige kosten	78.800	126.835
Totaal lasten	7.009.357	5.436.852
Exploitatieresultaat	281.156	1.711.569
Vennootschapsbelasting	2.060	2.066
Resultaat na belastingen	279.096	1.709.503

Toelichting afwijkingen begroting versus realisatie

Baten

Jaarlijkse bijdrage gemeente Breda

De jaarlijkse bijdrage van de gemeente Breda is lager dan begroot. De gemeente heeft het eerste deel van de additionele vergoeding behorende bij het Groene Boekje uitgekeerd ad € 0,450 miljoen. Dit eerste deel was in de jaarrekening 2023 al verwerkt. In de begroting is dit deel dus ten onrechte meegenomen. In 2024 is het tweede deel ad. € 0,463 miljoen ontvangen; idem € 0,4 miljoen voortkomend uit de structurele ophoging van de jaarlijkse gemeente bijdrage.

Bijdrage scholen

De bijdrage van Tessenderlandt was voor een geheel jaar opgenomen in de begroting. Het gebouw is begin september 2024 aangekocht en de bijdrage is daarop aangepast.

Rentebaten

De rentebaten over 2024 zijn hoger dan begroot. De rentepercentages zijn behoorlijk opgelopen.

Overige inkomsten

De overige inkomsten zijn hoger dan begroot.

Op 20 april 2021 is er een derdenbeslag gelegd. Na verrekening van de kosten voor het verwerken van het beslag heeft het beslag € 945.004,95 doel getroffen. In navolging op het derdenbeslag is per 30 april 2021 Building Breda gedagvaard in een schadestaat-procedure. Deze zaken zien toe op de voormalige huisvesting van de Internationale school Breda. De eiser vordert circa € 7.500.000. Building Breda beroept zich op het standpunt dat er geen schade is en dat er dus niets te vorderen valt, waarmee beide zaken (beslag en schade staat) onrechtmatig zijn.

Bij eindvonnis van 23 november 2022 heeft de rechtbank een schadevergoeding van € 822.656,84 inclusief rente en kosten toegewezen. Deze vergoeding is door Building Breda betaald. Hiermee is het beslagsaldo van € 945.004,95 afgenomen. (resteert € 122.348,11) Medio februari 2023 heeft de tegenpartij een hoger beroep dagvaarding betekend. In 2024 is de uitkomst van dit hoger beroep bekend gemaakt. Building Breda is als procespartij namens de bij de totstandkoming van ISB betrokken partners, veroordeeld tot een aanvullende betaling van € 1.531.930,39. Ultimo 2024 is het juridisch dossier gesloten en is met BreedSaam geschikt. Dat heeft geresulteerd in een afrekening juridische kosten ad. € 233.140.

Daarnaast zijn er meer verhuurinkomsten binnen gekomen als begroot.

SDE-subsidie zonnepanelen

Gedurende 2024 zijn er vanuit Rvo bijstellingsbeschikkingen voor de SDE+ subsidie ontvangen. Hier is tijdens het opstellen van de begroting geen rekening mee gehouden.

Bijdrage scholen zonnepanelen

De bijdragen van de scholen zijn conform de begroting.

Lasten

Afschrijvingen (gebouwen en zonnepanelen)

De begroting 2024 voorzag in de realisatie (en het afschrijven hierop) van diverse projecten. De daadwerkelijke investeringen wijken iets naar boven af, met hogere afschrijvingslasten tot gevolg.

In 2019 is de activering van groot onderhoud gebouwen ingevoerd. De totale kosten van groot onderhoud worden vanaf januari 2019 niet meer rechtstreeks in de exploitatie verantwoord, maar komen via de afschrijvingskosten ten laste van de exploitatie (zie onderhoud).

De SUVIS-projecten Onze Lieve Vrouweylyceum, Graaf Engelbrecht, International School Breda en Newmancollege zijn opgeleverd. Na het laten vrijvallen van de toegekende subsidies, wordt het saldo van dit project meegenomen in de afschrijvingssystematiek.

In 2024 is het gebouw Tessenderlandt aangekocht en zijn diverse onderhoudsprojecten vanuit het DMJOP afgerond en geactiveerd.

Rentelasten

De positieve liquiditeitspositie, het aanwenden van kasgeld en de nieuwe financiering hebben ertoe geleid dat de rentelasten lager zijn uitgevallen dan begroot, € 233.140 gunstiger.

Onderhoud

Vanaf januari 2019 is het niet meer toegestaan om de kosten van groot onderhoud rechtstreeks in het jaar van uitgaven in één keer ten laste van de exploitatie te brengen. Vanaf 1 januari 2019 zijn er nog slechts twee methoden toegestaan, te weten het activeren van de kosten voor groot onderhoud en het naar tijdsgelang afschrijven hiervan (componentenmethode) of het vormen van een voorziening groot onderhoud en de uitgaven ten laste brengen van deze voorziening.

Het bestuur van Building Breda heeft, na overleg met haar accountant en de Algemene Ledenvergadering, ervoor gekozen om gebruik te maken van de componentenmethode. Bij het maken van de begroting is het lastig met deze wijziging rekening te houden om een juiste inschatting te maken van de te verwachten kosten en derhalve is er een behoorlijke afwijking van begroting ten opzichte van de realisatie.

OZB en waterschapslasten

De realisatie is hoger uitgevallen als het begrootte bedrag (hogere waarde in relatie tot hoger percentage belastingen). Met name de waterschapslasten vallen € 27.700 hoger uit. Het bedrag voor waterschapslasten is dus te laag begroot.

Verzekeringen

In 2024 is de premie voor de brandpolis met € 6.000 hoger uitgevallen dan begroot. De indexatie van de waarde van het vastgoed en de inventaris heeft hiertoe geleid. De kosten voor de overige verzekeringen (bedrijfs-, bestuurs- en ontwerpaansprakelijkheid en CAR) zijn in 2024 nagenoeg gelijk gebleven aan de kosten van 2023.

Huren

Deze post bestaat uit de sub posten 'huur gebouwen' en 'vergoeding sportvoorziening'. De realisatie is € 50.000 hoger uitgevallen als begroot. Deze post is veel te laag begroot gezien de (achterstanden) vergoedingen van de diverse scholen. Scholen hadden niet alles gedeclareerd.

ICT-infrastructuur

De ICT-infrastructuur heeft, naast wat incidentiele zaken, niet voor een grote overschrijding gezorgd.

Directie en secretariaat

De realisatie van de kosten zijn lager uitgevallen dan het begrootte bedrag. Vanaf 1 februari 2024 wordt de functie van directeur-bestuurder vervuld door de heer P. de Beer.

Advieskosten

De advieskosten zijn hoger uitgevallen dan begroot. Grote uitgaven zijn onder andere € 66.500 aan juridische kosten betreffende de aflopende schadestaatprocedure evenals € 84.300 voor juridische, fiscale en notariële kosten met betrekking tot overeenkomsten met de gemeente. Daarnaast is voor € 35.000 aan kosten van externe adviseurs (treasury, fiscaal en leerling prognoses) gemaakt.

Overige kosten

De accountantskosten zijn € 5.000 hoger uitgevallen dan begroot. De accountant heeft de controle op de subsidie voor het SUVIS-project OLV uitgevoerd en daarnaast zijn de kosten voor de controle jaarrekening hoger als begroot (indexatie).

De administratiekosten, vergaderkosten, reiskosten, representatiekosten zijn conform begroting.

De kosten voor de auditcommissie vallen € 2.800 lager uit dan begroot, Er is minder gedeclareerd door de leden dan begroot (er waren minder leden).

De kantoorhuur valt € 49.300 hoger uit dan begroot. Er heeft een afrekening van de investering plaats gevonden die met BreedSaam is afgesproken. Deze toename zal in 2025 weer verrekend worden.

Daarnaast vallen de kantoorkosten iets hoger uit dan begroot en de overige kosten iets lager uit als begroot.

Afgedragen subsidie aan Curio

In 2024 is door Building Breda € 670.226 van de verkregen jaarlijkse bijdrage van de gemeente Breda afgedragen aan Curio ten behoeve van de huisvesting van de leerlingen in de BO-kolom.

Daarnaast is € 160.000 aanvullende gemeentelijke bijdrage ontvangen voor onderwijshuisvesting vmbo die wordt belast. Dit bedrag komt voort uit de ophoging van de gemeentelijke bijdrage.

De directeur-bestuurder van Building Breda heeft van het bestuur van Curio haar verantwoording over de besteding van middelen ontvangen. De verantwoording is opgenomen als bijlage 5 van dit jaarverslag.

Kerncijfers

Voor Building Breda en haar financiers zijn solvabiliteit, Debt Service Coverage Ratio (DSCR) en Loan to Value (LtV) belangrijke ratio's. In tabel 5.1 zijn de ratio's voor wat betreft het boekjaar 2024 weergegeven. Deze ratio's zijn afgezet tegen de voor Building Breda geldende normering.

Tabel 5.1 Kerncijfers 2024, Building Breda (2025)

	2024	Minimum (Solv./DSCR) Maximum (LtV)	Tijdelijk acceptabel	Gewenst
Solvabiliteit (Totaal Eigen Vermogen/Balanstotaal)	51,7%	20%	20-25%	>25%
DSCR (EBITDA/(betaalde rente + aflossingen))	1,51	1,0	1,0-1,2	>1,2
LtV (1) (Vreemd Vermogen/Vastgoed)	44,2%	80%	75-80%	<75%
LtV (2) (Vreemd Vermogen incl. kasgeld/Vastgoed)	46,4%	80%	75-80%	<75%

De Solvabiliteit scoort boven het minimumniveau, de LtV blijft ruim onder het maximum. De DSCR ligt boven het minimum niveau.

Toelichting ratio's

In het ontwerp van de doordecentralisatie is een zogenaamd stuorkader opgenomen. Dit stuorkader bevat een aantal ratio's met bijbehorende normen op basis waarvan de veiligheid en de betaalbaarheid van een businesscase geanalyseerd en vastgesteld kan worden. Het huidige stuorkader omvat:

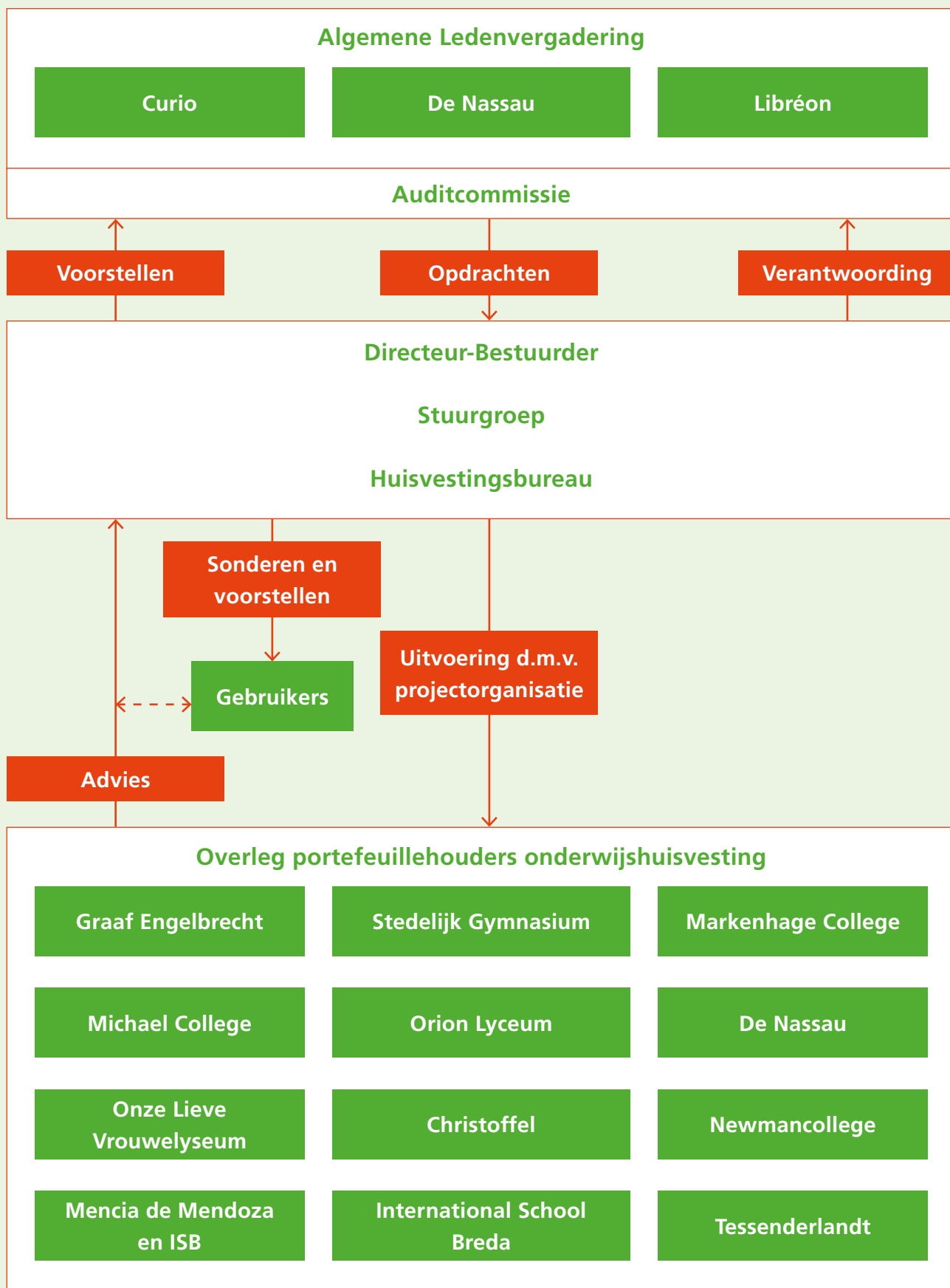
1. Schuldenratio geeft aan of er een operationele reserve is aan opgebouwd vermogen uit andere middelen dan geleend vermogen; het is te berekenen als: Hoofdsom totale lening portefeuille gedeeld door Balanstotaal. Deze schuldenratio is genormeerd op maximaal 77%, gestreefd wordt naar lager. De inverse hiervan wordt benaderd door de Solvabiliteit. (Als het saldo van de kortlopende passiva nihil is, is de Solvabiliteit de volledige inverse van de schuldenratio.)
2. De DSCR (Debt Service Coverage Ratio) welke antwoord geeft op de vraag of alle lopende verplichtingen betaald kunnen worden; de ratio is gedefinieerd (berekenningsformule) als: EBITDA gedeeld door (Rente + Aflossingen op bestaande en aangetrokken leningen) in enig jaar. De DSCR moet boven de waarde 1,2 liggen waarbij 1,0 betekent dat 'alles precies betaald wordt'.
3. De LtV (Loan-to-Value) geeft aan of er uitwinbare reserves zijn in het geval er een grote calamiteit zich voordoet en er bezit geëxecuteerd (gedwongen verkoop) zou moeten worden; te berekenen als: Totaal pro resto som van de leningen gedeeld door de Waarde van het vastgoed. Gestreefd wordt naar een LtV van ten hoogste 80%.

De normering bij dit stuorkader is enkel bereikbaar als de coöperatie in de gelegenheid is om aan buffervorming te werken. Daartoe moet het streven van de coöperatie zijn om winst te maken en om geld over te houden. Zonder overigens dat sprake is van excessieve buffers. Geld en winst moet immers wel ten dienste staan van de uitvoering van de zorgplicht en buffervorming mag geen doel op zich zijn. De winst wordt gebruikt om de schuldenratio zo laag als mogelijk te houden (en aldus niet in een dreigende faillissement situatie te geraken). Overschot in geld wordt gebruikt om (toekomstige) leningen zo klein mogelijk te houden. Dat zorgt voor zo laag mogelijke rentelasten en een LtV die zekerheden vertegenwoordigt.

Bijlage 1

Algemeen (functioneel) organogram

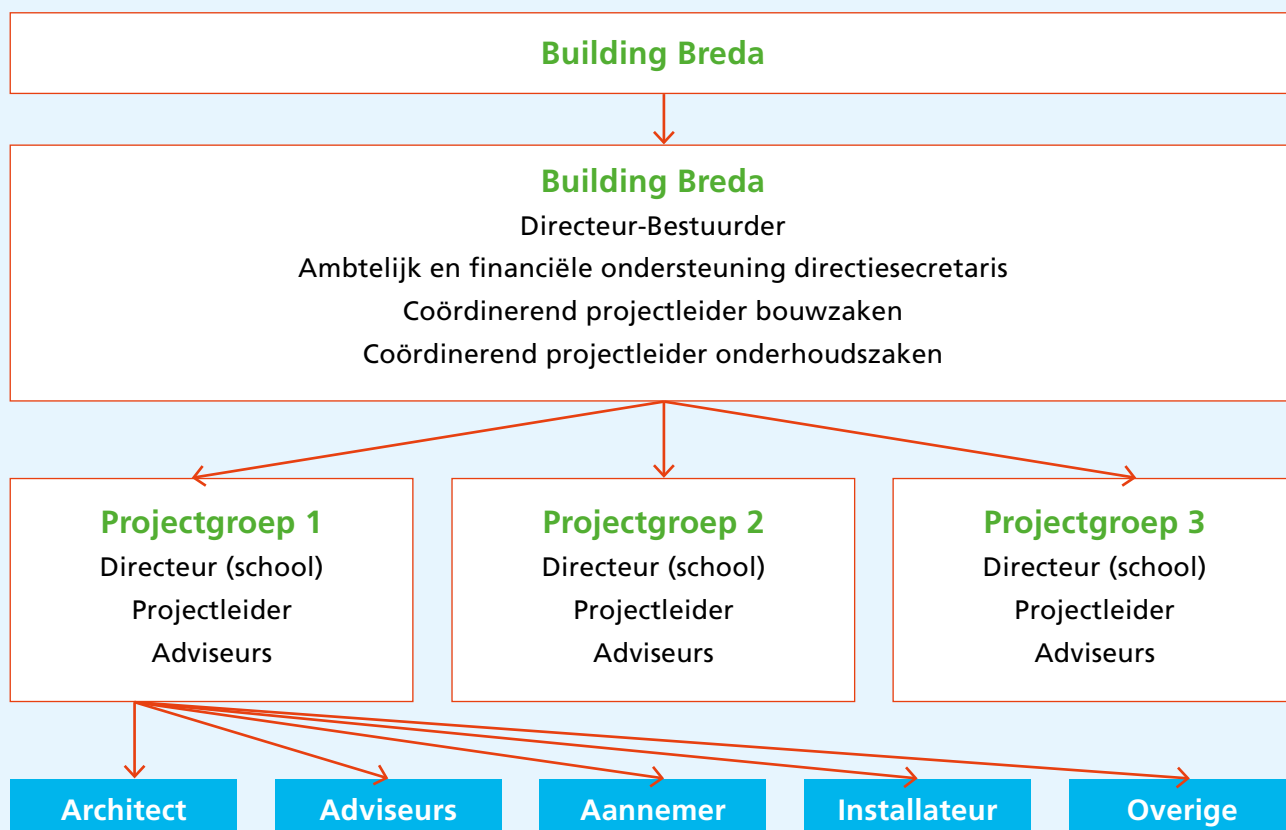
Algemeen (functioneel) organogram

Bijlage 2

Organogram projectorganisatie

Organogram projectorganisatie

Toelichting bij organogram projectorganisatie Building Breda

Met coördinerend projectleider bouwzaken wordt de door Building Breda geselecteerde bouwmanager bedoeld. Sinds 2022 is AVANT-bouwpartners niet meer werkzaam voor Building Breda. Voor wat betreft de coördinerend projectleider onderhoudszaken dient te worden opgemerkt dat deze functie momenteel door vertegenwoordigers van OCS en INNAX wordt ingevuld.

Per project wordt door Building Breda een projectleider aangezocht. Dit gebeurt in overleg met de betrokken partijen.

Onder adviseurs binnen een projectgroep worden die mensen bedoeld die de directeur en projectleider denken nodig te hebben. Dit kunnen in veel gevallen medewerkers van de school zijn.

Onder de andere adviseurs worden medewerkers van bedrijven verstaan die technische ondersteuning bieden voor bepaalde bouwtechnische onderdelen en overige inrichtingsvragen.

Bijlage 3

Investeringsbegroting 2024

Investeringsbegroting 2024

Ten aanzien van de (meerjaren) investeringsbegroting 2022 (zie tabel 3.1) dient te worden opgemerkt dat een en ander is voortgekomen uit de businesscase (bestuursbesluiten) met inachtneming van de technische uitvoerbaarheid (planning bouwmanagement).

Tabel 3.1: meerjareninvesteringsbegroting 2024 (Building Breda, 2024)

Meerjareninvesteringsbegroting 2024		
	Uitgaven	Dekkingen
Investeringen		
De Nassau, De la Reijweg	€ 20.134	€ 0
De Nassau, Paul Krugerlaan	€ 0	€ 0
Markenhage College (incl. Michaël + Orion)	€ 0	€ 0
Mencia de Mendoza (inc. ISB)	€ 237.082	€ 0
Newmancollege	€ 230.313	€ 0
Onze Lieve Vrouwe Lyceum	€ 0	€ 0
Graaf Engelbrecht (gebouw T)	€ 0	€ 0
Stedelijk Gymnasium	€ 79.330	€ 0
Christoffel	€ 0	€ 0
Tessenderlandt	€ 0	€ 0
Praktijkcentrum	€ 0	€ 0
Totale uitgave reguliere investeringen	€ 566.859	€ 0

Gezien het feit dat gedurende 2024 door alle stakeholders over de doordecentralisatie nieuwe afspraken gemaakt dienen te worden, zijn de investeringen zoals opgenomen in het Groene Boekje na 2020 buiten beschouwing gelaten. Binnen de huidige afspraken met de gemeente vallen die investeringen buiten de scope van Building Breda.

Bijlage 4

Financieel verslag 2024

Financieel verslag 2024

Building Breda

**Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet
onderwijs Breda in coöperatief verband
met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.)**

Breda

Inhoud

Jaarrekening	3
Balans per 31 december 2024	4
Staat van baten en lasten over 2024	5
Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening	6
WNT verantwoording	20
Model G1 Verantwoording subsidies	21
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	22

Jaarrekening

Balans per 31 december 2024
 (na voorgestelde resultaatbestemming)

ACTIVA		31-12-2024	31-12-2023
	Ref.	€	€
Vaste activa			
Vastgoed in beheer	4	102.454.703	101.959.855
Viottende activa			
Vorderingen	5	40.943	429.298
Liquide middelen	6	546.623	117.326
		<u>587.566</u>	<u>546.624</u>
		<u>103.042.269</u>	<u>102.506.479</u>

PASSIVA		31-12-2024	31-12-2023
	Ref.	€	€
Eigen vermogen	7		
Herwaarderingsreserve		33.721.647	33.721.647
Overige reserves		19.556.267	17.846.765
		<u>53.277.914</u>	<u>51.568.412</u>
Langlopende schulden	8	43.383.480	43.948.407
Kortlopende schulden	9	6.380.875	6.989.660
		<u>103.042.269</u>	<u>102.506.479</u>

Staat van baten en lasten over 2024

		2024	Budget 2024	2023
	Ref. €	€	€	€
Netto-omzet	11	7.098.301	7.289.513	6.128.900
Baten				
Overige bedrijfskosten	12	<u>(3.737.531)</u>	<u>(5.076.491)</u>	<u>(4.890.136)</u>
Som der bedrijfslasten		<u>(3.737.531)</u>	<u>(5.076.491)</u>	<u>(4.890.136)</u>
Exploitatieresultaat		3.360.770	2.213.022	1.238.764
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	13	50.120	1.000	4.742
Rentelasten en soortgelijke kosten	13	<u>(1.699.321)</u>	<u>(1.932.866)</u>	<u>(1.759.861)</u>
Som der financiële baten en lasten	13	<u>(1.649.201)</u>	<u>(1.931.866)</u>	<u>(1.755.119)</u>
Resultaat voor belastingen		<u>1.711.569</u>	<u>281.156</u>	<u>(516.355)</u>
Vennootschapsbelasting		<u>(2.066)</u>	<u>(2.060)</u>	<u>(2.062)</u>
Resultaat na belasting		<u>1.709.502</u>	<u>279.096</u>	<u>(518.418)</u>

1. Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening

1.1 *Activiteiten*

De vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda in coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.), ook handelend onder de naam Building Breda, is een bij akte per 11 december 2008 opgerichte coöperatieve vereniging. De activiteiten van Building Breda bestaan voornamelijk uit het leveren van kwalitatief goede huisvesting aan de scholen in het algemeen voortgezet onderwijs.

Per 27 januari 2009 is de doordecentralisatie met de gemeente Breda geëffectueerd, waarbij het eigendom van gronden en gebouwen is overgegaan naar Building Breda. Een herziening op de afspraken heeft in 2013 en 2024 plaats gevonden.

1.2 *Schattingen*

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Building Breda zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

1.3 *Stelselwijziging*

Met ingang van boekjaar 2018 stelt Building Breda de jaarrekening op in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Dit heeft tot gevolg dat de bijdragen derden op investeringen in vastgoed in beheer in mindering dienen te worden gebracht op de verkrijgingsprijs, terwijl deze tot boekjaar 2017 direct in de opbrengsten zijn verantwoord.

Als gevolg hiervan is in 2018 een stelselwijziging doorgevoerd waarbij historische bijdragen alsnog in mindering zijn gebracht op het betreffende actief en de afschrijvingen zijn hierop aangepast.

1.4 *Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister*

Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda in coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.) is feitelijk gevestigd op Heerbaan 250, 4817 NL Breda, Postbus 2174, 4800 CD te Breda en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 20146924.

1.5 *Winstbestemming*

Het resultaat over het boekjaar is verwerkt in de reserves van de coöperatie.

1.6 *Eigen Vermogen*

Het Eigen Vermogen van Building Breda bedraagt per 31 december 2024 € 53.277.914 positief. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de coöperatieve vereniging.

2. Grondslagen van waardering van activa en passiva

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine organisaties-zonder-winststreven. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3 Vastgoed in beheer

Vastgoed in beheer wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Met op balansdatum verwachte bijzondere waardeverminderingen wordt rekening gehouden. Voor de vaststelling of voor een vastgoed in beheer sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar paragraaf 2.4.

De eerste waardering van de terreinen en gebouwen heeft plaatsgevonden op 27 januari 2009 tegen de WOZ-waarden 2007.

Subsidies en andere bijdragen op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies c.q. andere bedragen betrekking hebben.

Kosten voor groot onderhoud worden volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

2.4 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door Building Breda wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.

Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd die de actuele marktrente en de specifieke risico's van het actief weergeeft. De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering, die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

2.5 *Vorderingen*

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

2.6 *Liquide middelen*

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

2.7 *Langlopende schulden*

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerking van de langlopende schulden, worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen.

Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en verliesrekening als interestlast verwerkt.

2.8 *Kortlopende schulden*

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

3. Grondslagen voor het bepalen van het resultaat

3.1 *Algemeen*

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar.

De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

3.2 *Opbrengstverantwoording*

Netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten uit de levering van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

3.3 *Kosten*

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

De afschrijvingen op vastgoed in beheer worden gebaseerd op de verkrijgingsprijs. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

3.4 *Afschrijvingen op vastgoed in beheer*

Vastgoed in beheer wordt vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur/verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

3.5 *Financiële baten en lasten*

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

3.6 *Leasing*

Bij Building Breda kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij Building Breda ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

3.7 *Overheidssubsidies*

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in vastgoed in beheer worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

3.8 *Belastingen*

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de staat van baten en lasten, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten.

Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

TOELICHTING OP DE BALANS

Activa

4. Vastgoed in beheer

	Terreinen	Zonnepanelen	Gebouwen	Lopende proj+ Onderh.kosten tbv investeringen	Groot Onderhoud	Totaal
	€	€	€	€		€
Waarde per 01-01-2024						
Verrijingsprijs	34.883.470	1.902.041	74.905.913	920.212	2.559.689	115.171.325
Cumulatieve afschrijvingen	-	(711.226)	(12.214.178)		(286.066)	(13.211.470)
Boekwaarden	34.883.470	1.190.815	62.691.735	920.212	2.273.623	101.959.855
Mutaties 2024						
Herrubricering	-	-		(1.729.159)		(1.729.159)
Investeringen	553.100		731.761	1.077.187	1.787.721	4.149.769
Desinvestering						
Afschrijvingen		(126.803)	(1.655.161)		(143.799)	(1.925.763)
Boekwaarden	553.100	(126.803)	(923.400)	(651.972)	1.643.922	494.847
Waarde per 31-12-2024						
Verrijingsprijs	35.436.570	1.902.041	75.637.674	268.240	4.347.410	117.591.935
Cumulatieve afschrijvingen	-	(838.029)	(13.869.339)		(429.865)	(15.137.233)
Boekwaarden	35.436.570	1.064.012	61.768.335	268.240	3.917.545	102.454.703

Per 27 januari 2009 is het eigendom van gronden en gebouwen overgegaan naar Building Breda. Deze gronden en panden zijn gewaardeerd tegen de WOZ-waarden 2007. Binnen deze categorie is grond opgenomen voor het bedrag van € 32.714.000. Dit bedrag is gebaseerd op het aantal vierkante meters maal een tarief van € 300,00. In 2009 zijn gronden aangekocht voor € 1.169.650. Het resterende bedrag van € 14.109.900 betreft de restwaarde van de gebouwen waarop niet wordt afgeschreven. De herwaarderingsreserve ad. € 33.721.647 sluit aan bij aan de openingsbalans op 27 januari 2009. Deze is samengesteld door de WOZ waarde 2007 minus de boekwaarde op 27 januari 2009. De investeringen zullen na ingebruikname worden afgeschreven.

Afschrijvingspercentages vastgoed in beheer

Terreinen	0%
Gebouwen	2,5%
Zonnepanelen	6,67%
Onderhoud	2,50% - 2,86% - 4% - 5% - 6,67% - 10% - 16,67%

Verrijingsprijs geb	24.797.435	
Restwaarde	14.109.900	0%
Verrijingsprijs-rest	10.687.355	2,5%

Building Breda heeft, door middel van een hypotheekakte, aan de gemeente Breda het recht van eerste hypotheek en een pandrecht, verstrekt op het onderpand tot zekerheid voor de nakoming van de verplichtingen. Daarnaast is het Building Breda niet toegestaan (tenzij uitdrukkelijk toegestaan) het onderpand te verkopen, overeenkomen te verkopen of anderszins te beschikken over het onderpand en niet het onderpand te bezwaren met een bezwaring of toestaan dat het blijft bestaan, anders dan de hypotheek toestaat.

VLOTTENDE ACTIVA

<u>5. Vorderingen</u>	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Handelsdebiteuren	28.181	335.435
Overige vorderingen	11.487	13.863
Overlopende activa	1.275	80.000
	<u>40.943</u>	<u>429.298</u>

Alle vorderingen hebben een verwachte resterende looptijd korter dan 1 jaar.

<u>6. Liquide middelen</u>	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
	546.623	117.326

Dit betreft kas- en banksaldi.

<u>7. Eigen vermogen</u>	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
<u>Overige reserves</u>		
Stand begin boekjaar	17.846.765	18.365.183
Resultaat over het boekjaar	1.709.502	(518.418)
Stand einde boekjaar	<u>19.556.267</u>	<u>17.846.765</u>

Herwaarderingsreserve

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Stand begin boekjaar	33.721.647	33.721.647
Dotatie / onttrekking		-
Stand einde boekjaar	<u>33.721.647</u>	<u>33.721.647</u>

De herwaarderingsreserve sluit aan bij de openingsbalans op 27 januari 2009. Deze is samengesteld door de WOZ-waarde 2007 van het vastgoed in beheer minus de boekwaarde op 27 januari 2009.

Voorstel winstverdeling

Voorgesteld wordt het positief resultaat over 2024 ad. € 1.709.502 te verwerken in de overige reserves van de coöperatieve vereniging. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

8. Langlopende schulden

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Lening 40.104149-aflossingsvrij		
Stand per 31 december	10.000.000	10.000.000
Lening 40.108626:		
Stand begin boekjaar	1.460.000	1.540.000
Aflossing	(80.000)	(80.000)
Stand per 31 december	1.380.000	1.460.000
Aflossingsverplichting komend boekjaar	(80.000)	(80.000)
Langlopend deel per 31 december	1.300.000	1.380.000
Waarvan een looptijd >5 jaar	1.060.000	1.140.000
Leningen 40.108627:		
Stand begin boekjaar	7.199.500	7.573.500
Aflossing	(374.000)	(374.000)
Stand per 31 december	6.825.500	7.199.500
Aflossingsverplichting komend boekjaar	(374.000)	(374.000)
Langlopend deel per 31 december	6.451.500	6.825.500
Waarvan een looptijd >5 jaar	5.329.500	5.703.500
Leningen 40.108628:		
Stand begin boekjaar	1.636.250	1.721.250
Aflossing	(85.000)	(85.000)
Stand per 31 december	1.551.250	1.636.250
Aflossingsverplichting komend boekjaar	(85.000)	(85.000)
Langlopend deel per 31 december	1.466.250	1.551.250
Waarvan een looptijd >5 jaar	1.211.250	1.296.250
Leningen 40.108629:		
Stand begin boekjaar	981.750	1.032.750
Aflossing	(51.000)	(51.000)
Stand per 31 december	930.750	981.750
Aflossingsverplichting komend boekjaar	(51.000)	(51.000)
Langlopend deel per 31 december	879.750	930.750
Waarvan een looptijd >5 jaar	726.750	777.750
Lening zonnepanelen 40.110506:		
Stand begin boekjaar	1.033.332	1.166.666
Aflossing	(133.336)	(133.334)
Stand per 31 december	899.996	1.033.332
Aflossingsverplichting komend jaar	(133.334)	(133.334)
Langlopend deel per 31 december	766.662	899.998
Waarvan een looptijd >5 jaar	366.660	499.996
Lening 40.110157:		
Stand begin boekjaar	4.350.000	4.550.000
Aflossing	(200.000)	(200.000)
Stand per 31 december	4.150.000	4.350.000
Aflossingsverplichting komend jaar	(200.000)	(200.000)
Langlopend deel per 31 december	3.950.000	4.150.000
Waarvan een looptijd > 5 jaar	3.350.000	3.550.000
Lening 40.110158		
Stand begin boekjaar	7.120.000	7.440.000
Aflossing	(320.000)	(320.000)
Stand per 31 december	6.800.000	7.120.000
Aflossingsverplichting komend jaar	(320.000)	(320.000)
Langlopend deel per 31 december	6.480.000	6.800.000
Waarvan een looptijd > 5 jaar	5.520.000	5.840.000
subtotaal (transport pag. 14)	31.294.162	32.537.498

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
subtotaal (transport van pag. 13)	31.294.162	32.537.498
Lening 40.110159		
Stand begin boekjaar	9.000.000	9.400.000
Aflossing	(400.000)	(400.000)
Stand per 31 december	8.600.000	9.000.000
Aflossingsverplichting komend jaar	(400.000)	(400.000)
Langlopend deel per 31 december	8.200.000	8.600.000
Waarvan een looptijd > 5 jaar	7.000.000	7.400.000
Lening 40.115891 aflossingsvrij		
Stand per 31 december	920.000	920.000
Lening 40.115892		
Stand begin boekjaar	2.080.000	
Aflossing	(189.091)	
Stand per 31 december	1.890.909	2.080.000
Aflossingsverplichting komend jaar	(189.091)	(189.091)
Langlopend deel per 31 december	1.701.818	1.890.909
Waarvan een looptijd > 5 jaar	756.364	945.455
Lening 40.117622		
Stand per 31 december	1.300.000	
Aflossingsverplichting komend jaar	(32.500)	
Langlopend deel per 31 december	1.267.500	
Waarvan een looptijd > 5 jaar	1.105.000	
Totaalstand 31 december langlopend deel	43.383.480	43.948.407

Jaar	Bedrag €	Rente	Looptijd	Soort lening
2009 (40.104149) 1- betr. overname en projecten	10.000.000	5,08%	30 jaar	Aflossingsvrij
2016 (40.110506) 5- betr. de zonnecentrales	2.000.000	1,22%	25 jaar	Lineair aflossend
2017 (40.108626) 6- betr. overname en projecten	2.000.000	4,64%	25 jaar	Lineair aflossend
2018 (40.108627) 7- betr. overname en projecten	9.350.000	4,86%	25 jaar	Lineair aflossend
2018 (40.108628) 8- betr. overname en projecten	2.125.000	4,86%	25 jaar	Lineair aflossend
2018 (40.108629) 9- betr. overname en projecten	1.275.000	4,86%	25 jaar	Lineair aflossend
2020 (40.110157) 10- betr. herfinanciering leningen	5.000.000	2,64%	25 jaar	Lineair aflossend
2021 (40.110158) 11- betr. herfinanciering leningen	8.000.000	2,68%	25 jaar	Lineair aflossend
2021 (40.110159) 12- betr. herfinanciering leningen	10.000.000	2,72%	25 jaar	Lineair aflossend
2023 (40.1158891) 13- betr. overname boekwaarde	920.000	2,74%	11 jaar	Aflossingsvrij
2023 (40.115892) 14- betr. project	2.080.000	2,50%	11 jaar	Lineair aflossend
2024 (40.117622) 15- betr. overname	1.300.000	3,20%	40 jaar	Lineair aflossend
	54.050.000			

9. Kortlopende schulden

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Aflossingsverplichting leningnummer 40.110506	133.339	133.335
Aflossingsverplichting leningnummer 40.108626	80.000	80.000
Aflossingsverplichting leningnummer 40.108627	374.000	374.000
Aflossingsverplichting leningnummer 40.108628	85.000	85.000
Aflossingsverplichting leningnummer 40.108629	51.000	51.000
Aflossingsverplichting leningnummer 40.110157	200.000	200.000
Aflossingsverplichting leningnummer 40.110158	320.000	320.000
Aflossingsverplichting leningnummer 40.110159	400.000	400.000
Aflossingsverplichting leningnummer 40.115892	189.091	189.091
Aflossingsverplichting leningnummer 40.117622	32.500	
Subtotaal	1.864.930	1.832.426

Crediteuren	425.086	497.383
Vooruitontvangen investeringssubsidies - SUVIS-vangnet	1.391.601	2.029.370
Overige schulden en overlopende passiva	439.588	1.810.108
Rekening-courant bank	<u>2.259.670</u>	<u>820.373</u>
Stand einde boekjaar	<u>6.380.875</u>	<u>6.989.660</u>

Voor de rekening courant is een overeenkomst afgesloten per 29-12-2023 met een maximaal krediet van € 4.000.000

10. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Zekerheden

Als zekerheid voor de afgesloten langlopende leningen gelden de hypotheek van € 35.000.000 vermeerderd met een opslag voor rente, boete en kosten van 40% van de hoofdsom en de compensatieverplichting gemeente Breda tot maximaal de boekwaarde van de Registergoederen van voormelde hypotheek.

Conform het in september 2013 overeengekomen Addendum Overeenkomst Doordecentralisatie Huisvesting Voortgezet Onderwijs Breda staat de gemeente Breda toe dat Building Breda bij externe financiers tot een maximumbedrag van EUR 52,5 miljoen, te vermeerderen met de afwikkelingskosten, aan uitstaande schulden mag aangaan.

Daarnaast is er EUR 2 miljoen gefinancierd ten behoeve van zonnepanelen en EUR 5 miljoen ten behoeve van nieuw-verbouw van de Christoffelschool. Totaal plafond 52,5 miljoen EURO + 2 miljoen EURO + 5 miljoen EURO = 59,5 miljoen EURO.

In 2024 is de garantie uitgebreid met 17,5 miljoen naar 75 miljoen waarvan 2 miljoen duurzaamheid aflopend is.

Belastingen

Voor de belastingjaren 2015 tot en met 2020 (waarna de overeenkomst steeds voor een periode van 5 jaar stilzwijgend wordt verlengd) is een vaststellingsovereenkomst overeengekomen op basis van een vaste zakelijke vergoeding (ad. € 10.842,50 te weten 5% van € 216.850) conform de zogenaamde cost plus methode.

Deze vergoeding vormt de belastbare winst en het belastbare bedrag over het betreffende belastingjaar.

Operationele leasing

De verplichtingen uit hoofde van operationele leasing bedragen per 31 december 2024 € 24.660

Dit betreft de huur en servicekosten van het kantoorpand.

De huurverplichting is beëindigd per datum 31-12-2025.

Toelichting op de staat van baten en lasten

11. Netto-omzet

	2024	budget 2024	2023
€	€	€	€
Jaarlijks budget van gemeente	5.893.663	6.343.343	5.231.640
Subsidie SDE zonnepanelen	11.555	-	-34.259
Bijdrage van scholen onderhoud	758.466	869.005	748.081
Subsidie uitkering ventilatie in scholen- <i>SUVIS-vangnet-gemeente</i>			
Bijdrage van scholen zonnepanelen	65.350	65.350	65.350
Overige baten	369.267	11.815	118.088
	<u>7.098.301</u>	<u>7.289.513</u>	<u>6.128.900</u>

12. Overige bedrijfskosten

	2024	budget 2024	2023
€	€	€	€
Afschrijvingen	1.925.762	1.842.397	1.878.008
Onderhoudskosten	674.417	2.300.989	482.726
Belastingen:			
- OZB €	318.213	320.801	307.345
- Waterschapslasten €	53.008	25.280	41.204
Verzekeringen	205.498	199.274	206.704
Huurkosten	105.675	55.000	117.977
ICT	2.342	1.000	1.157
Beheerskosten	452.616	331.750	1.855.015
	<u>3.737.531</u>	<u>5.076.491</u>	<u>4.890.136</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen andere gebeurtenissen na balansdatum die hier vermeld moeten worden.

13. Financiële baten en lasten

	2024	budget 2024	2023
<u>Rentebaten en soortgelijke opbrengsten</u>	€	€	€
Rente	50.120	1.000	4.742
Overige rente	-	-	-
	<u>50.120</u>	<u>1.000</u>	<u>4.742</u>
 <u>Rentelasten en soortgelijke kosten</u>			
Rentelasten hypotheek	(1.687.778)	(1.920.918)	(1.746.699)
Rentelasten hypotheek zonnepanelen	(11.543)	(11.948)	(13.162)
	<u>(1.699.321)</u>	<u>(1.932.866)</u>	<u>(1.759.861)</u>
 Som der financiële baten en lasten	<u>(1.649.201)</u>	<u>(1.931.866)</u>	<u>(1.755.119)</u>

14. Bestuur en werknemers

Werknemers

Gedurende het boekjaar had de coöperatie 1 werknemer in dienst van 1 februari tot en met 31 december 2024. Dhr. P. de Beer vervult de functie van directeur-bestuurder voor 0,2807 fte. In de maand januari zijn de heren B. Buddingh', R. Speetjens, T. Machielsen aangesteld als onbezoldigd dagelijks bestuur.

directeur-bestuurder

Dhr. P.J.L.M. de Beer

Handtekening: _____

Breda, mei 2025

WNT-verantwoording 2024 Building Breda

De WNT is van toepassing op Building Breda. Het voor Building Breda toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000,00 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2024		P. de Beer		
Bedragen x € 1		Directeur-bestuurder		
Functiegegevens		2024	2023	2022
Kalenderjaar		2024	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar	01/02 t/m 31/12			
Aantal kalendermaanden functievervulling	11			
Omvang dienstverband in uren per kalenderjaar	426		0	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 221		€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 301.800			
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 2-12		€ 94.175		
Bezoldiging (alle bedragen excl. BTW)				
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 40.668			
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1-12		€ 40.668		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag		€ 0		
Totale bezoldiging, excl. BTW		€ 40.668		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan				
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling				

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder.

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Gegevens 2024
Naam topfunctionaris
B.J. Buddingh'
J. van der Linden-van Campenhout
T. Machielsen
J.M.R. Neutelings
I.C.A.N. Sluiter-van Hoof
R. Speetjens
J.C.M. Teunissen

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hiervoor vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

G1 Verantwoording van subsidies waarvan het eventuele overschot wordt toegevoegd aan de exploitatie

Omschrijving	Toewijzing	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking:	
	Kenmerk	datum	geheel uitgevoerd en afgerond nog niet geheel afgerond <i>aankruisen wat van toepassing is</i>
Vangnetsubsidie Graaf Engelbrecht	VENT-V-230038	26-6-2023	X

Bijlage 5

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het intern toezichthoudend orgaan
Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda in coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.)

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda in coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.) te Breda gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda in coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.) op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de in Nederland geldende Rijksoverheid Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda in coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de in Nederland geldende RJk-Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de entiteit in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 23 mei 2025
Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

ValidSigned door drs. M.H.J. Werner - Hoeks RA
op 23-05-2025

Drs. M.H.J. Werner-Hoeks RA

Bijlage 6

Verantwoording Curio 2024

14.2 Huisvesting scholen masterplan Breda

Algemeen

In 2009 zijn in het kader van het Masterplan Breda de gebouwen van de vmbo scholen die tot dan toe eigendom waren van de Gemeente Breda overgedragen aan Curio. Het gaat - naar de stand op 31-12-2021 - om de volgende gebouwen/ vmbo-scholen:

gebouw

Frankenthalerstraat 17

Groene Woud 2

Tuinzichtlaan 10

van Riebeecklaan 2

Rijnesteinstraat 1

vmbo school

Curio praktijkschool breda

Curio de rotonde

Curio Prinsentuin van cooth

Tessengerlandt

Christoffel (oudbouw)

De daarbij behorende vergoedingen worden doorbetaald aan Curio. Curio dient jaarlijks verantwoording af te leggen over de besteding van de vergoeding die de gemeente hiervoor doorbetaalt.

Onderstaande cijfers hebben betrekking op bovengenoemde panden en maken onderdeel uit van de enkelvoudige cijfers van Curio zoals opgenomen in deze jaarstukken.

De vergoeding vanuit de gemeente Breda aangevuld met een bijdrage vanuit de scholen was niet toereikend. De investeringsuitgaven en uitgaven voor groot onderhoud waren in de afgelopen jaren hoog. Deze uitgaven zijn gefinancierd vanuit eigen middelen van Curio hetgeen heeft geleid tot een toename van de rentelasten.

Vanaf 2024 ontvangt Curio een extra bijdrage van €160.000. Dit is voldoende om bij gelijkblijvende lasten een neutraal operationeel resultaat te realiseren.

Daarnaast is de van Riebeecklaan 2 (Tessengerlandt) in 2024 over gegaan naar Libreon. De baten, lasten, investeringen en afschrijvingen van de van Riebeecklaan 2 zijn daarom niet meer meegenomen in 2024.

De baten, lasten en investeringen van de Rijnesteinstraat 1 (Christoffel) worden in 2024 ook niet meegenomen omdat hier ISK leerlingen worden gehuisvest.

Balans per 31 december 2024
(na verwerking resultaatbestemming)

	31-12-2024	31-12-2023
Vaste activa		
Materiële vaste activa	16.664.841	18.101.465
Totaal vaste activa	<u>16.664.841</u>	<u>18.101.465</u>
Vlottende activa		
Liquide middelen	-24.295.395	-24.916.328
Totaal vlottende activa	<u>-24.295.395</u>	<u>-24.916.328</u>
Totaal activa	<u>-7.630.553</u>	<u>-6.814.862</u>
Eigen vermogen	<u>-7.630.553</u>	<u>-6.814.862</u>
Totaal passiva	<u>-7.630.553</u>	<u>-6.814.862</u>

Staat van baten en lasten over 2024

	2024	2023
Baten		
Rijksbijdragen	99.450	139.575
Overige overheidsbijdragen	<u>830.227</u>	<u>914.027</u>
Totaal baten	929.677	1.053.602
Lasten		
Personeelslasten	0	0
Afschrijvingen	658.657	593.775
Huisvestingslasten	537.766	439.340
Overige lasten	<u>74.682</u>	<u>0</u>
Totaal lasten	<u>1.271.105</u>	<u>1.033.115</u>
Saldo baten en lasten	-341.428	20.487
Financiële baten en lasten	<u>-474.263</u>	<u>-488.417</u>
Resultaat	<u>-815.691</u>	<u>-467.930</u>

Kasstroomoverzicht 2024

	2024	2023
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Resultaat	-341.428	20.487
<u>Aanpassingen voor:</u>		
Afschrijvingen (excl. boekresultaat)	658.657	593.775
Desinvestering afschrijvingen (verkoop Tessenderlandt)	-2.113.412	
Veranderingen in vlottende middelen	0	0
	-1.454.755	593.775
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-1.796.183	614.262
Betaalde interest	-474.263	-488.417
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-2.270.446	125.845
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Verwerving van materiële vaste activa	-744.708	-43.568
Ontvangsten u.h.v. vervreemding mva	3.636.087	58.323
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	2.891.379	14.756
<u>Mutatie liquide middelen</u>	620.933	140.600
<u>Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Stand per 1 januari	-24.916.328	-25.056.928
Mutatie boekjaar	620.933	140.600
Stand per 31 december	-24.295.395	-24.916.328

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn als volgt te specificeren:

	Praktijkschool Franken-thaler straat 17	De Rotonde Groene Woud 2	Van Cooth Tuinzigtlaan 10	Tessenderlandt Van Riebeeck- laan 2	Christoffel Rijnestein- straat 1	Totaal
Stand per 1 januari 2024						
Verkrijgingsprijs	7.527.510	4.868.395	12.737.777	3.469.507	1.148.551	29.751.739
Cumulatieve afschrijvingen	-1.570.696	-1.378.094	-6.553.558	-2.113.412	-34.513	-11.650.274
Boekwaarde	5.956.814	0	3.490.301	6.184.219	1.114.038	18.101.465
Mutaties						
Investerings	0	354.952	389.756	0	0	744.708
Desinvesterings	0	0	-166.580	-3.469.507	0	-3.636.087
Afschrijvingen	-172.332	-152.498	-333.826	0	0	-658.657
Afschrijving op desinvesterings	0	0	0	2.113.412		2.113.412
Saldo	-172.332	0	202.454	-110.651	0	-1.436.624
Stand per 31 december 2024						
Verkrijgingsprijs	7.527.510	0	5.223.347	12.960.952	1.148.551	26.860.360
Cumulatieve afschrijvingen	-1.743.029	0	-1.530.593	-6.887.384	-34.513	-10.195.519
Boekwaarde	5.784.481	0	3.692.754	6.073.568	1.114.038	16.664.841

Liquide middelen

Dit betreft de negatieve kasstroom met betrekking tot de masterplan gebouwen. Dit vloeit met name voort uit de aankoop van de gebouwen begin 2010, de investeringen in de daarna volgende jaren, alsmede de betaling van de schuld aan Building Breda.

Deze aankoop, investeringen en betaling van de schuld zijn aan de liquide middelen van Curio onttrokken.

Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2024	Resultaat 2024	Stand per 31-12-2024
	€	€	€
Algemene reserve	-6.814.862	-815.691	-7.630.553
Totaal eigen vermogen	-6.814.862	-815.691	-7.630.553

Rijksbijdragen

Dit betreft het vanuit de scholen doorbetaalde aandeel in de instandhoudingskosten welke dienen ter dekking van huisvestingslasten. In 2024 is hiervoor een tarief van € 75 per leerling aangehouden.

	2024	2023
	€	€
Deze post is als volgt opgebouwd:		
Praktijkschool	24.900	25.425
Rotonde	26.250	27.225
van Cooth	48.300	45.000
Tessenderlandt	0	41.925
Totaal rijksbijdragen	99.450	139.575

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft de via Building Breda ontvangen bijdrage vanuit de Gemeente Breda inzake de panden welke zijn overgedragen in het kader van het Masterplan.

	2024	2023
	€	€
Deze post is als volgt opgebouwd:		
Bijdrage 2024	830.227	
Bijdrage 2023		914.027
Totaal overige overheidsbijdragen	830.227	914.027

	2024	2023
	€	€
Afschrijvingen		
Gebouwen	658.657	593.775
Totaal afschrijvingen	658.657	593.775

	2024	2023
	€	€
Huisvestingslasten		
Huur	32.781	33.269
Verzekeringen	35.385	0
Onderhoud	252.993	191.555
Heffingen	59.198	103.743
Overige huisvestingslasten	157.409	110.773
Totaal huisvestingslasten	537.766	439.340
Boekverlies desinvesteringen	74.682	
Totaal overige lasten	74.682	

Financiële baten en lasten

Dit betreft de rentelast over de negatieve kasstroom met betrekking tot de masterplan gebouwen.

Colofon

Building Breda

Bezoekadres: Heerbaan 250 | 4817 NL Breda

Postadres: Postbus 2174 | 4800 CD Breda

T (06) 50 58 94 25

E info@buildingbreda.nl

Uitgave: Building Breda, juni 2025

© 2025 Building Breda. Alle rechten voorbehouden.

Verspreiden en openbaar gebruik is toegestaan,
mits met een correcte bronvermelding.

Kijk voor meer informatie op www.buildingbreda.nl

